

VAN BÉRY A.
BUDAPEST.

تلك العصر الذي
سراي الواسع

المكتبة
الوطنية
الأكاديمية
الهنغارية
للسلوكيات
والتاريخ

بسم الله الرحمن الرحيم ونسب تعين

حمد و ثنا و شكري انتها اول مالك الملك و الملكوت
صاحب الكبرياء و الجبروت تقدس و تعالى درگاه
شاياندر كه تدبير نظام عالم و تنظيم امور بني آدم انك ارادت
عليه سنه منوط و تعديل و تسويه احوال اعم مشيت
ازليه سنه موقوف و مربوط در و درود بني پايان اول پيغمبر
آخر زمان دولتيان اهل ايمان جنبانه شايسته در كه
قانون سياست شرع مبيني اصلاح مزاج دولته سند كافي
طب نبوي اولان سنن سنينه سي صحيح قواي قواعد دين
و ملتة دواي واقيدر و ترضيه و تعظيم آل و اصحاب نصبت
نصابه لا يقدر كه مسالك حيت اتصاف برينه سلوك تقوم كارگاه
ملكه دستور ابدى و آثار ميمت احتوا اينه تمسك تمشيت

امور

امور جمهور ده ممد سرمدى اولق حقيقدرد اما بعد
يوكيل اللسان عبد عاجز قليل الاستطاعة بنده ناچيز
المحتاج الى رحمة ربه العزيز نازار جوهر يا نده سر و اوار خريدن
و فروختن اوله جق تقددن خالى و اتخاف دليران ميدان
صرفانه شايسته تحفه دن عارى همان سطوت سلطنت
شه نشاه كشور آراي و صولت ديد به مكارم دستگاه
خسرواني برله خرو مباهاات مقصد اعلا و مطلب اقصاي
مور مقدر ارى اولوب ظل ظليل جناح حمايه و سايه
سايبان صيانت ياد شاهانه لند غدر اصحاب شرو شور دن
و تطاول دست اصحاب اغراض و شقادن آسوده و غنوده
اولدو غم نعمت جليله نك شكر و نشري فريضة ذمت
واجب الازعانم و قيام عمر و دولت و دوام شان و شوكت نرى
دعواتى فى النهار و الليالى واجب العهد لازم الاشتغال ايد و كن
امعان و ادراك ايله زاويه عز لند منزوى و كوشه وحدت
منطوى فراغ عالم حسب عالم اولمشيكن ناكاه هجوم لشكر
جرار و بي شمار افكار ايله ملك وجودنا توان لرزان و نارغم و الم و
اكداريله پوته دل و درون سوزان و هيچان اولوب تاريخ هجرت
تبويه عليه اكل النخيه بيك يوز قرق اوچ ساله و سال مطلع
آفتاب دولت روز افزون عهنا فى دور يوز قرق دورده بالغ

اولد قده سنده مرقومه نك ايام پر ملالی خلانده پی در پی
بودولت علیه ده وقوع بولان فتنه اسبابی تفکر نده و بحکمت
خفیه علی نظر ه سنه و حقیقت مالی ادراکنده عقل ناتوان
بچ و تاب واضطرار بله دیجور حیرنده عاجز قلوب و کلاه
دولتک وارکان واعیان دیوانک قانون سیاست قصور و امور
مهمه حتمه قشور و حل و عقد مبهمات ممکنه نکاسل
و تمایون و هر حال بصیرت و احتیاط لازمه حال ایکن مسامحه
و غفلت رینه حمل ایله جان و دلدن نأسف و کاه بر موجب
عادت الهیه و مقتضای طبیعت کونیه و اقتضای تمدن
بشریه نظام عالمه خلل و انتظام احوال بنی آدمه ذلل
ظهوری مقرر اولوب بودولت علیه مزاجنده علایم انحراف
و طبیعت و قوا سنده آثار انقلاب و علت ضعف طریان ایلمک
احتمالی تشویشی و لند یشنه سیله متلون و احوال انامه
مغایرت و طبایع ناسده فساده میل و رغبت غالب کور نمکله
متکدر و کاه فن محاضراته مراجعت و کتب تواریحه مسامحت
بر له ام اقدمین و سلاطین و ملوک پیشین احوالی فی الجملة
نشیع اولند قده میان دول اسلامانده با تقدیر ملک القدیر
وقوع بولان تبدلات و تغییرات و اختلافات و اختلافات
مرازا و کرا را تجدید احکام دین و دولت و تقویه یازوی

سلطنت

سلطنت و تحکیم بنیسان قواعد شریعت و تنظیم امور
ملک و ملت و ترفیه احوال رعیت و احیای سنن سنیه نبویه
وسيله اولد و غی معنای مسرت از تسامه دخی طفر میسر
و اطلاع مقدر اولغله ملک دل و یران بر مقدار باران سکونت
و آرام ایله تازه عمارت بولوب با خصوص سبب امن و امان
خلیفه زمین و زمان پناه اهل ایمان شوکتلو و کرامتلو
پادشاه آل عثمان السلطان ابن السلطان سلطان محمودخان
بن سلطان مصطفی خان بن سلطان محمد خان ولی نعمتر
و رافتلو و مروتلو و افتدیز ابد الله دولته ولید سلطاننه و اعز
انصار و دمر اعدائه حضرت تارینک عون و عنایت جناب
واهب مطلق و فیض فیاض علی الاطلاق ایله مطلع خلافت
دائم القراری و دیباجه سلطنت ابدی الاستمراری قهر و تدمیر
اهل بغی و طغیاننه و ازاله حار و حاشاک ارباب فساد و شقایه
مصرف اولان همت رستمسانه لرله معنون اولق امر
جلیل الشانی تأییدات بنیان دین و دولت علایمندن نشا
و تجدید و تشدید قوای بخت سلطنتدن نمونه اولق امیدیه
مهما امکن خاطر فتری جمع و کتب تواریح مفادی دلائله
وامم سالفه سرکن شتاری ارشادیه قدیم الایامدن برو
سلاطین و ملوک ملکندن ظاهرده و معناده مدوت

فتنه به بادی خلل و تغییر احوال ناسه مؤدی ذال و سد
باب فساد و تجدید قواعد نظامه موصل و تأیید بنیان
انتظامه متو اصل اسباب و علل خاطر حقیر ه لایح و صدر
فأصر الذکره شرح و سائخ اولدوغی مرتبه ایما و اشعارت
با خصوص طوایف نصاری بر ملت پر نکبت و اهالی
اسلامه نسبت قلت و طینت و جبلت و ضعف و حقارت
اوزن ایکن برمدتن برو عالمه انتشار ایله نیچه نیچه ممالکه
اسنیلا و دولت علیه قاهره عثمانیه عسکرینه دخی صورت
غلبه ده کورند کورینه دخی باعث و بادی حالات و اسباب
و علل و آلات نه اید و کنی فهم و ادراک و بحکمت غریبه به
انتقال و اطلاعه دامن غیرت عاجزانه میان سعی
و اجتهاده بند و انکشت تحیر دندان تفکره نهاده قلوب
بو گونه آرزو و اشتیاق شاهد دلارام مرام و قوف و اطلاع
منصه مقصوده جلوه کرو و نما اولور امانیه سیله لسان
لایق ایله آشنالق تقریبه عهد بعید و زمان مدید طوایف
مرقومه نک کاه تاریخ کابیری و کاه ترتیب و تنظیم عسکرلینی
جامع دواوین قانونلری و کاه حرب و قتاله متعلق امور
مهمارینی حاوی مجلد اثری نظرو مطالعه و کاه اجناس مختلفه
ناسدن ارباب معارف و اصحاب و قوف امور دپله کار از موده

عقلا

عقلا و حکما و اجناس صایطان لشکر یانیه طریق مدارا
مراعات اولنوب مکالمه و موارعه و بونضاحه نک مأخذ نه
سفلیت ز مین و جابه اعتراض اولنوب درو کوهر صاند و غم
اصداق و احجار نه یرده بولنسه اختیار اولنوب اخذ
و حوصله عاجزانه ده حرز و حفظ اولنوردی بالاخره
تازیانه غیرت سمند همت عاجزانه بی سوق ایدوب مال
مفاد مطالعه و معنای مستفاد محاوره ناخیر و تنقیح
اولنوب بوجه دن مختار و منتخب اصول حکمدن و آرای
مأمول الرزانه و اقوال ملحوظ الاصابه دن نظام عالمه و انتظام
امور انامیه و قیام و دوام بنیان دولته دائر لدی الاحباب مجرب
و مشهور د عند العقلا مسلم و معهود متفق علیه معتمد الیه
بر قاج ماده بی حاوی ابواب و فصول تحریریه مبادرت
و مرحله تسویدینه مسارعت اولنوب انام سلطنت میمنت
مقر و نرند مأمول الحصول مصنفات عدیده نک اولی
اولغله یتما و تقالاً نامنه اصول الحکم فی نظام الامم دینلدی
بعد الا تمام خاکبای بلید اقتدار شهریاری مکارم دستکاه
کستاخانه احضار و تحافه اجنسسار اولنوب عیش عنایتلریله
منظور بیولق موجودر اولاکه اعیان اصحاب دیوان و ارباب
ایوان سلطانه مال و مفاد دن استفاده میسر و مضمونیه

عمل مقدار اولوب عنايت حق ايله عالمه اثار و عمراتی باهر
 و انواع خیر و برکاتی ظهور ایلیمه امین باب اول عسکرده
 وجوب نظام و حسن نظامدن تولد ایدن منافع بیاتنه در
 باب ثانی اجمالاً فن جغرافیا منافی بیاتنه در بعد هذین
 اعدای دین و دولت اولان کفار دوزخ قرارک احوال
 و اطوارینه و قوف و اطلاع بهر حال لازمه ذمت علو همت
 و عند انحساب البصائر و التجربه اهم مهام مشتمله و الزم لوازم
 مطارده بلکه اوضح وسائل غلبه اولغله باب ثالث اولق
 اوزن ملوک نصاری لشکر لرینک اصنافی و طرز و طور
 و ترتیبی و حضرو سفرده و قتال و جدال و اعتیاد ایلد کلمری
 قوانین و مراسم حریه لر بیات اولنوب مواد مرقومه ناک
 هر برنده نیجه نیجه فصول ایراد و عدم مرامه و وصوله بسط
 مقدمه قلندی فصل اول در بیان لزوم الملوک و السلاطین
 و وجوب وجود الحکام بین الانام بر مقتضای حکمت طبیعیه
 تمهید علوم هیئت راسختری و استار حکمتک کاشفتری
 بر این هندسیه ایلد کشف و تحقیق اید و ب عنصر تراب
 و مادن عبارت اولان دنیا بر مدور طوب شکلند اید و کن
 تعیین و غریبه توجه ایلد شرقدن کن سفینه لر بومعنائی
 بالمشاهد نأید و تمام ادوار طولا و عرضا سیر معتدل

ایله

ایله بیک سکسن قوناق مسافه اولدوغن مساحه ایلد
 تعیین و طوب زمینک فوق و تحق حقیقتنه متعین اولوب
 جو هواده معلق هر طرفدن قرنجه اوشش او تور شمش
 قاریوز مثل و کره ارضک هر جانبی ذراری نوع انسانه مسکن
 و انبای بشر ایلد مالا مال اولدوغن تحقیق ایتد بار بعض
 گتب اخلاق و حکمده سلاک سطور کشیده قلندی فی سیاق
 و سباق اوزن چون اول قهرمان قدرت یزدانی بو کونه
 صورت بدیعه ده کمال قدرین اظهار ایتک مراد ایلدی
 مقتضای حکمت لم یزلی جماعت افراد انسانی اماج نیر
 احتیاج و هدف سهم درد و بلا قلوب اجل مسمی بقاسنه
 دخی تعلق و بالطبع ذواتلرند مدیت مرکوز قائمغه فلا جرم
 طالب اجتماع و هر بری بر جهته آخره محتاج تدبیر معیشتی
 فی معاونت محال و بقای شخص و نوعیاری بی مخالطت
 و مشارکت ممنوع و هر جهته محتاج اختلاط و اجتماع اولد بلر
 و لکن اختلاف مشارب و ثباین آیین و مذاهب اولملریله
 بعضی بعضنه زور و قوت سببیه و مال و مکتت حسبیله
 غالب و هر آینه غالب مغلوبی رتبه اطاعت چکمه
 طالب و اکثر حاصلات غیری بی حوزه تصرفه کتور مکه
 راغب و کندویه لایق امور دن غافل و متسابعث هوا

ومطاولت نفس ووعاينه مائل اولوب اشكال عناد وانتراع
هرق نزاع وارتفاع فساد ايچون افراد انسان ميانده خلاصه
علم حكمت وبقاوه دانش و معرفت اربابي حاكمر وسايسار
لايد دركه ماهر حكمت عليه اولوب مداري سياست اولان
رعابت قانون عدالته رغبتايله هر فردك اخردن دست
درازين كوتاه و تصرف ماعدادن يد تعديسن ممنوع قلوب
كند وحقنه راضي وقانع قلازلر ووقانونك معيني ووقتيديرك
مبيني بر فرد كامل وموئيد وفرستاده حضرت عزتدركه
حكماي كزين اكاناموس اكبر وعلماي دين رسول وپيغمبر
ديزلر وقانون اوامرونواهي كئي الحقيقه صابون دنس
معاصي ومانايد رصالح احوال عالم ومعدل هوايني آدمدر
واول واضح قوانين شريعت مطهره اولان پيغمبر دارالملك
آخرته عزيمت سوردقن اجراي قواعد دين واصلاح امور
مسولين ايچون فلاجرم بر حاكم عادل وقاهر لازمدركه مراسم
اوامرونواهي پيغمبري محافظه ايدوب قوانين سياسته
كايينغي رعابت قلنه تاكه هم فرق ملت افسر دولت ايله
سرفراز وهم اماس سلطنت طراز اعزاز شريعت ايله مطررز
اوله كه الدين والمملك توأمان فعلی هذا وفتاكه اقتصادي تقدير
وباني نوع انساني الى اجل مسمى بقاسنه تعلق ايدوب امر

معاشنه

معاشنه دخي غيري مستقل بلكه مدني بالطبع اولوب ابتداء
جنسي ايله معاوضه ومعامله به محتاج اولدي ايسه كنجور
خزانة قدرت شفقة لعباده الضعفاء كاه پيغمبر
وكاه رسول وكاه انلره خليفه اولور حاكم قاهر وعادل
ارسال وتعيين برله تنفيذاحكام شريعت غرا و تنظيم امور
ضعفاده عادت بر وجه اوزن اجرا وحكمت باهره سين
بوصورنده دخي اظهار ايتك مراد ايدوب روي زمينده موجود
طوايف متعدده واجناس متنوعه واهم كتيه بقانون
حكمت اشتماله بالطبع ميل ورغبت وبقاقتضاء تقدير برله
خواه ناخواه تسليم كردن اطاعت ايله فوج فوج موج موج
اجتماع واتحاد مسارعت وهر جماعت بر ملكه تابع وامرينه
منقاد ومطيع ونهيميله منعي ونظام وانتظام امور رنده راي و
تدبير لرينه تابع اولوب بوسيقا وسباق اوزن تدان
واجتماع برله وجه ارض ده دلالت شرع وعقلايه نجه نجه
دولت لر قورديلر وخلفا وسلاطين وملوك وخواقين
واكاسره وجواسر وساثرنام ومشان وعنوانيله بي شمار
حاكمر تعيين ايتد بفر فصل ثاني در بيان اراي حكماي فاسيسين
قواعد الدول ضمير متبر اويان اخبار وناقلان حوادث وآثار
روشن واشكار دركه سلاطين وملوك عالم وحكام بني آدم

ادیان و مذاهب و آئین و مشارب جهتیه مباینت و اختلاف
 اوزن اولوب مراتب اعتباریه لری دخی تفاوت اوزن قالوب
 ضبط و ربط و فتق و رتق امور ناس طرز و طور اخره افراغ
 ایله بنیان دولت و بناء جمهور جمعیت لری دخی بری برلینه متغایر
 و متباین اساس ایله تأسیس اولمشدر و بویاید جمهور حکما
 اقوالی اویج حکیم عظیم الشانک رأی و تدبیر لینه راجعدر
 اولامذهب افلاطوندر و اول دیمشدر که خلق بر عاقل و عادل
 پادشاهه بیعت و اطاعت ایدوب یاغ اولق کرک و باجمله امور
 دولتری نی انک رأی و تدبیر لینه تفویض و سپارش ایله
 پدینه استقلال و یروب حکمنه راضی اولق کرکدر
 و بومقوله دولت و سلطنت لسان حکماء یونان و لاتینده
 مونارخیانا میله شهرت بولوب اکثر سلاطین روی زمین
 بورای اوزن واقع اولمشدر و بوسورنک نسب عالی اولق
 مدح و معتر در ثانیامذهب ارسططالیس در و اول دیمشدر که
 سلطنت تدبیری اعیان دولت النده اولق کرکدر بوسیاق
 اوزن که ایچلرنک بری جمله به رئیس اختیار اولنوب غیریلا
 تدبیر و مشورنک مشترک قلنه تا که برکسنه حسب و نسب
 تعظم و نفرد ایدوب مستقل اولمغه قانون عدلدن عدول
 محذوری لازم کلیه و بونوع دولته لسان حکماء

ارسطو

ارسطو قراسیاسیه ایدر لرقراسیالفظی حکمت معنا سنه
 عامه تدبیر اعیان دیرلر حال و ندریک دولتی بوقاعده اوزن در
 ثالثا دیمو قراطیسدر و اول دیمشدر که سلطنت تدبیری
 رعایانک اولق کرکدر تا که کند و لرندن ظلمنی دفعه قادر اوله لر
 و بوسورنک طریق تدبیر اختیاردر مثلا هراون قریه خلقی
 ایچلرنک برابکیشر عاقل و مدبر ظن ایلدکری آدمی انتخاب
 و اختیار ایدوب و محل حکومت اولوب دیوان قوریلن یر
 کوندن لرلاردن اون قریه خلقی مختار لری دخی ایچلرنک بر
 آدمی انتخاب و اختیار ایدلر و اون جمله نک مختاری اون ادم
 جمله سی یوان شخصک تدبیر لینی قبولن اتفاق ایش اولور
 اون کسنه برسنه دیه اند او تور و ب حل و عقد امور لینی
 کور لر سنه آینه ده اسلوب سابق اوزن کسنه دخی اول
 اختیار اولنوب سنه سابقه حکومت معزول لرینک
 محاسبه سنی کور لر غدری ظهور ایدلرنک حقندن کلنه بو
 اسلوب اوزن اولان دولته دیمو قراسیاسیه دیر لری یعنی دیمو
 قراطیس رأینه منسوب حکومتدر عامه تدبیر مختارین دیرلر
 حالا فلنک و انکار دولتی بوقاعده اوزن در و بوزکر اولنان
 قواعد ثلثه سائر ملل و ادیان ملوکند عموم اوزن جریان ایدر
 فصل ثالث در بیان احتیاج الدول فی بیان احکام دولته

وبقاء نظام احوالهم الى ترتيب عساكرهم روی زمینده تحت
نشین اولان ملوک و سلاطین و حکام وجه محرر اوزن
مقتضای شریعت و حکمت و اقتضای طبیعت و مدنیت و
بشریت ایله تعیین و تبیین و مقدور و مقدار لری مرتبه ده
نیچه ممالک و بلاد و امصار لری حاوی برر قطعه ملک ید تصرف
و دست استیلا لرینه عاید و راجع اولوب نیچه نیچه کشور
تعیینی ایله نیچه نیچه دولت متعین اولدی حکام و متصرف لری
دخی علی قدر مراتب اعتبار هم کی سلطان کی خاقان کی شهنشاه
و کی پادشاه کی ملک کی قیصر و بر مقتضای السنه
متنوعه القاب و اسماء کونا کون وضع و تعیینی ایله دفاتیر
سیاسیه و منشور ریاسیه لری معلم و معنون اولدی انجق
افراد بشرده طمع مرضی جبل و ملک دیگر انه تعدی
و دست نطاول فساد لری ملوک و خواقین و سلاطین
و حکام سائره نژاد نژاد دخی جاری اولوب هر فرد ملک و دولتی
اخرک استیلا سندن محافظه یه محتاج اولغله لاجرم هر
صاحب ملک و ملت و ممالک کشور و دولت کند و خلقندن
ویا غیریدن حربه و ضربه قادر و پیکار و و غایه مستعد بو
کروه ناسی محافظه ملک و ملت و دفع دست نطاول عدوان
و منع مداخله دیگران مه حاجتی ایچون انتخاب و افراز

ایدوب

ایدوب کند و سنه عسکر اتحاد و رسم و قانون حرب و قتال
اوزن تنظیم و ترتیب و آلات حربله تجهیز ایدوب بو خصوصه
جاری تقید تام بقای ملکه و قیام دوام دولته علت مستقله
عد اولنه کلسدر بو خال دن غافل و بو گونه مهماندن غافل
و مساحه یه جواز و بر نر لا محاله ملک و دولتن ال یه یوب
نکبت و ندامت حرمان و لم یفعمهم الندم مضمونه و اصل
اولد قلمری مستغنی عن البیاندر فصل رابع در بیان احتیاج
ملوک و سلاطین پشین فی افراغ حیثهم الی هیئت نوع ما
و مراعات صوره مافی المقابله فن جلیل القدر تاریخ ایله
شرفیاب اولان اصحاب استقصایه و سوداگران اثار
روزگار و طالب اخبار اتم عالم اولان ارباب دفته خفی دکلدر که
ابتدای ظهور نوع بشردن تا بوزمانه کلبه روی ارض ده میان
اتم و ملده حروب و قتال و جنگ و جدال در کار و بو کون
فساد عالمی سفک دما و تلف نفوسدن بر وقت و زمانده
خالی اولوب دول و ملوک بعضیلری واجناس ناسک
نیچه لری مجرد جرم منافع دنیا و رفع مضرت دیگران سودا سیله
امر خطیر کارزاری مرتکب اولمشا در انجق ارباب ادیان
و اصحاب ایمانن نیچه لری جانب شرعدن غزا و جهاد ایله مأمور
اولوب فی سبیل الله سعی و کوشش ایله احراز سعادت

دارین همیشه کارلری و بوفضیلت ضمنند بذل وجود ایله
تحصیل توشه آخرت دمامد فریضه ذمت پیشه لری
اولشدر علی کلا التقدیرین حرب و ضربه صواش و جنگه
متهی و مباشر اولان طوایف عسکر اجناس ناس میانند
دفعالالتباس بر هیئته افران اولقه مضطر و بر شکل ایله
مشکل و جسم حیث بر کونه ترتیه مراعات ایله و قانون
و قاعده و غاوغو غایه تشبیه مجبور و محتاج در سلاطین
و ملوک پیشین عسکر لری و جنگری نه هیئت ایله متهی
ونه صورت ایله متصور اولد قلی توارنج استالزین و بوقن
جلیل دانالزین خفی و پوشیده دکدر فصل خامس در بیان
هیئت جنود ملوک پیشین و صورت قتالهم پس امور ماضیه فی
رهن و امم سالغه نك علم و خبرینی متضمن اولان دواوین و دفاتیر
منطوقه سی دالات ایدر که ملوک سالغه نك عسکر لری
زمانه عسکر لری کی اولیموب طور و طرز اخر ایله معسکر
اولور لردی مثلاً بشیک اون بشیک الی بشیک یوز بشیک و یا زیاده
و نقصان افراد بشردن مرکب بر کوه ناس بر یره جمع
اولوب بر جسم اولور لردی بعلیمین و یسار و وسط اعتبار ایله
ویج قول اولوب یعنی صناع قول صول قول اورته قول
ابر لرینه متصل ایکی جناح ایله بر جسدن کنایه طیر بند

پرواز

پرواز کی بر هیئت ایله متهی و سواری و پیاده بری برندن ابرو
تجمع ایله تجسد ایدوب سواری و پیاده گروهی باشقه
باشقه طور و ب مهمما مکن اختلاطدن دخی تحاشی
واجتناب اوزن اولور لردی صناع قوله وصول قوله امور دیده
کار از موده لسان عسکر لیه استنا اعتبار و رتبه جهتیله دخی
عزیز قوم اولان رجالدن نافذ الکلام مدبر صابطر تعین
اولنوب جناحین عسکر نیک تدبیری اموری انلره سیار ش
اولد قد نصکره حال و مقامه کون امر و نهی اخبارینی افرام
و تفهیمه و ایصال و تبلیغه قادر و اجناس عسکر لری و ضابطاتی
تشخیصیه مستعد و چاک و چالاک فرهنکر و چاوشلردن دخی
تعین اولنوب جناحین مدبر لرنیک معیتلرینه ضم و الحاق
اولنور لردی و بونلردن غیر جناحینده موجود اولان افراد
عسکریدن هر فرد یرنه قائم و ثابت پیش و پس و یمن
و یسار حرکت و جولان ایله نظامه خلل کلامک و یاقران
سبیل بولماق ایچون عسکر ک صفارینی تصفییه و تعظیم و
ترتیب امر مهمنه واقف و ساعی و مقدم و حرکت و سکونلرینه
و سرعت و بطور لینه و همتن خواش و فتور لینه و امداد
و اعانتیه احتیاج و یاعدم احتیاجلرینه ناظر و عارف ضابطان
دخی تعین اولنوب جناحین مدبر لرینه بوطریقله تقویه

ویرلردی بولردن غیری جناحینده واقع عسکر طائفه سنک
 جماعت جماعت ایچارنده اولق اوزن ضابطلری و سنجاقدار
 و بیراقدار و معتادلرینه کون مألوف اولدقلری سائر صغار
 و کبار ضابطلری علی مراتبهم متعین اولوب تفرات و ضابطان
 مشخص و مفروز و متعین اولق لازمه حاللری اولش ایدی
 جنود جناحین بوهیئته افراغ اولندقه جسد حیث
 مقامنده اولان وسط صاحب عسکر اولان ملک و یا سلطان
 و یا پادشاه و یا انلرک سپهسالاری و یا سر عسکری و یا وکیل
 مطلق اولوب جمله نك مقتدی به سی اولان سردار
 و سپهسالار جای قیام و ارامگاه و محل قرارگاه اولوب اول
 دخی قیوخلقی و اجناس عسکر دن زیاده سیله معتمد و معتبر
 و مشکل و ملبس و مسلح وجود سردار حفظنده غیر نکش
 و مال و جائیله او غورنده فدا اولغه دماش صداقت
 و استقامت پیشه بریاوک عسکر معیننه تخصیص اولدقه
 کندوسی و بکر و مدد و حی روح جمله حیث اولوب وسط
 عسکرده و لکن امین محله قائم و رجال دولندن عاقل و مدبر
 امور دیده کار از موده مجرب الامور حال عسکره و طرز و طور
 جنگ و وغایه واقف نافذ کلام قوی القلب صداقت
 و استقامت نشان قومی عزیز لرندن ارباب مشورتدن

برنجیله اینی معیننه شم ایدوب اتفاق ارا لایله حرکت و سکون
 و بین و یسان نظارت ایله وقوع بولان مشکلات و مبهمات
 حلنده انلرک رای و تدبیر لایینه جا بحاجت ایله بوا مر خطیره
 مباشر اولورلردی و کذلک فرهنگ و چاوشان مثل و بر
 مقدار سبق رفتار عسکر بی قرار وسط حیث روح جمله
 مثابه سنک اولان سپهسالار معیننه موجود بولوب اطراف
 و اکنافه و بین و یسان و قدام و خلفه مقتضی اولان
 اوامر و نواهی و تنبیهی ایصال و ابلاغ ایچون حاضر و آماده
 و مقام خدمت استاده منتظر امر و اشارت اولورلردی و چه
 محرر اوزن عادت ام پیشین اوزن جنگ و ستیزه آماده
 و حاضر خصیله مناوچه و مناو و مقابله و مقاومتیه مباشر
 حیث جسارت پیشه قرتال قوشی کبی جسم واحد اپکن
 هیلدم قصد پرواز ایله اپکی قنادوین اچب یعنی صاع و صوله
 اچیلوب طولانی جدار هیئتنده برصف اولورلردی و لکن
 زیرده مسطور اولان ترتیب جدید عسکری اوزن قاعده
 هند سیه ایله طرح اولنوب صفلری کمال تناسب
 و تساوی به مراعت برله مضبوط و منتظم و خط کبی
 مستقیم و هر محله عرض و عمق مساوی اولوب طوایف
 عسکر بری برلرینک قفالرینه پیوسته و پیوند رختم رختم

و فی نظام بعض محله قلت و بعض محله کثرت و کمال ثقل
 و از دحام ایله بری برلینک او کجه سنه بصراق بردشمن
 مواجهه سنه وجه مشروح اوزن صف ناموزون شکله
 کیروب طور ردی بعدا هسته هسته حرکت ایله ایکی
 عسکر بری برلینه قریب اولوب قدر مشترک مابین فصل
 ایدر بر مقدار مسافه میدان باقی قالد قدر شمشیر نیز نائیو
 خلافتدن شجر مانندی بجه بجه مردان شجاعت نهاد
 شیر زبان زاده صفدن ایریوب مردانه چکوب رستمانه
 میدانه چکوب قار شده خصمک دخی حالی بو صورته
 اولعله اندردن دخی دلیر و دلاور جست و جیسور صحیح الاعضاء
 قوی القلب اولان فارسان و پیادگان بهادران مقابله
 و مدافعه به مبادرت و روبرو و مقاتله به مسارعت بره سل
 شمشیر و تشیت سنان و کرز و حربه و هشت و خنجر و نیز
 و کان و جنبه و سایر مألوف اولد قلی آلات حربه ال اوروب
 بری برلینه حمله و هجوم و ملاطم الامواج مد جز دریا
 عمان بی امان مانندی که اقبال و گاه ادبار و صیبت و صدای
 صدمه و غریب و انین افاق کیر و غبار سمند شهاب رفتاری
 عیوقه پیوسته و لوله انداز صدای هل من مزید ایله بازار
 کارزار کارندار و و غایه رواج بولد و روبرو اول بازار پراشته بارده

تقد

تقد صمیم و زورینه جدید و یولاد و شمشیر نیز و سنان دلسنان
 ایله جان الوب جان و براردی اصول صفیری علی حاله قیام
 و ثبات ایله و طرز و طون نوبت نوبت مداومت ایدر لدی گاه
 برنوبت غلب و مغلوب معلوم اولوب دعوالری بر طرف
 اولوردی گاه دوراد و در محاذله امتداد ایله فصل دعوا ایرته به
 قالوب گاه بجه ایام تمتد اولوردی گاه طر قینک یادشاهلری
 و یاسر عسکر و گاه بر قاج نامدار و انلری میدانه چاقوب
 انلرک غالیبت و مغلوبت لریله اکف اولوب جانب غالبه
 جمله اطاعنی مصاحبت کور ردی گاه تعند و تمر دایله نائره
 عداوت و خصومت کرمیت اوزن اشتعال و دریای بی امان
 کین و انتقام طغیان و تموج و ایکی عسکر خلق بری برلینه
 کیریشوب قاریشوب بی حد و بی پایان نفوس بشر
 انداخته خاک مذلت اولوردی و با حمله عساکر پیشین
 طوب و توقف و خون بره بلیوب و زمانه نرنه باروت بولیموب
 خندق و متر سیر ایله تحصین معنادرلی اولیوب نیرو کان تیغ
 و سنان حربه و جنبه کرز و خنجر و صیبان زمبرق جنبه
 وجوشن تولغه آلات حربلری اولمش ایدی اخلاصه دول
 پیشین و پسینک زمان اولدن یوزمانه کتجه مبادی عینان
 اتفاق و اجتماعلری و طور و طرز جماهیر اتحادلری و قانون

وقاعد نظام ملت وفتح ورتق امور دولتری اطراد اوزن
اولیوب مذاهب واین و مشاربیری دخی طبایع مختلفه لری
اقتضاسنه کون اگرچه مخالفت و مبیانت اوزن واقع اولشد
انجق عسکر جمع و تحریر ایلک عادتری و جمع ایلد کیری
عسکری افراز ایلد کیری صورت و هیئت لری و جنکه
مباشرتارنده خصمیه قارشتواقدام و اقبال لری و طرز و طور
حروب و قتال لری اکثریا اطراد اوزن جاری و کذلک
سفر راه غریبتارنده اثنای راه ده سیر و مشییری و قونوب
قالقوب کوچماری و دارا الحریه تقرب ایلد کیرنده پیشوای
عسکر و مقدمه جیش و دمدار جیش و صاغه و صوله
نظارت ایچون افراز جیش طریقاری و تسخیر بلاد قانوناری
بری برلینه مشابعت اوزن اولوب استعمال ایلد کیری
آلات حرب مثالنده دخی اکثریا مشترکرا اولمشلردر
ملوک هند و سند و ترکستان و فارس و ملوک اسباط
بنی اسرائیل و نبایعه یمین و ملوک مصر و بغداد و ملوک روم
و سائر قبائل و عشائر عرب و اکراد و عجم و طوایف
افرنج قدما سی جمله بو حال اوزن اولوب طرز و طور
معهود لری اوزن حرکت و جنگلرندک آلات مرقومه ینی
استعمال ایلد کیشلردر دول اسلام و ملل اهل ایمان دخی

اکثریا

اکثریا طور و طرز قدما یه مشابه صورت اوزن حرکت انجق
خلفا و سلاطین میانده بعضی لری وظیفه خوار لشکر
مدارک و پیاده و سواری او جاقلر نامیه اصناف عسکر
ترتیب ایدوب بنیان دولترینه احکام و نظام و انتظام امور لینه
استحکام و اعدای دین و دولترینه وجوه اقوی ایلد غلبه
طریق لینه تشبث ایدوب اگرچه آلات حرب استعمالند
قدما یه اقتدا و ترتیب صفوف رجال قتالده و جمله و هجوم
انلره اقتفا ایشلردر و لکن کمال مرئیه ده سعی و اجتهاد لری
ایله شمشیر باز لقه جمله یه غلبه ایلک استعدادینه و اصل
اولمشلردر با وجود که دولت علیه عثمانیه نك ادامها لله الی
یوم القیام طلوع و ظهور یله صیت و صدای دبد به دولت
اسلامیان و صولت طنطنه سلطنت اهل ایمان افاق عالمه
واقطار زمینیه و لوله اندازده هشت و وحشت اولوب قهر شمشیر
پادشاهان ال عثمان مسامع کفان پکیان رعب و هراس
القایتمش ایکن بر مدت همتارنده فتور و جست و جورنده
قصور کورند و کی نه کونه اسباب و عللدن طاری اولدوغی
منبع و فکر و ملاحظه اولتمق لازمه ذمت علوهیت ملازمان
مهام و مقتضای غیرت خواص و عوام اولمشلدر پس
یومعنائی فهم و ادراک و یومهم و مهمه ینی درک و ادعیان

دل الوب احوال عسکره اطلاعیه باعث اولوب یولده
 وقوناقده پراکنده حال اوزن اولان عسکره شبنونه فرصت
 بولور دلر تقریبیه قصد وعزیمت عسکره واقف اولوب
 تدارک اوزن اولور ثالثا کثیرالا فراد چند قوی النهاه
 دشمنه قارشو وارد قده متقدمینک طرز و طورینه کون
 حسن نظام و ترتیب ماهو المرام ایله منتظم و مرتب اولیب
 مرصوص البنیان مشید الارکان جدار مثالوصف اولوب
 قیام و صبر و شدت لره بی نظام اولد قارندن تحمل ایله مزله
 باخصوص بهادران جست و جولدن و جرار و نامدار
 دلاوران عدو شکاردن مجند اولان چند قوی الاقبال
 اول هنگام روزر ستاخیز نمونده دریای عمان بی امان
 اسباباد غیرت ایله تموج ایدوب جوش و خر و شه کلد که
 هقلای عالم بریره جمع اولسه ضبط و ربطنه و دشمنه قارشو
 حسن نظام و ترتیب ماهو المرام ایله اول عسکرک سوقنه
 ودالاتنه طریق بولا مزوجه محرراوزن بویکونه عسکر
 شجاعتنه مغرور اولغله بری برلرله قیامه واقباله
 وادبارده اتفاق و اتحاد و بالجمله حرکت و سکونت مساواته
 و غبت ایتیوب صفیری شکسته بسته هر بری تفره
 و تسابقه مسارعت ایله متفرق الحال اولد قارندن بی انبیا

و بوطریقله

و بوطریقله دشمنه فرصت و پردگاردن عاقل اولوب دشمن
 ایسه عاقل و دانا صاحب وقار و سکونت و افراد عسکری
 وارکان صفی قاعده هندسیه اوزن طرح و تسویه اولنش
 کمال نظام اوزن قیام ایله منتظم و مرتب اصحاب یمین و یسار
 و میانه سی کویا سلاسل آهنین ایله بری برلرینه مربوط
 و مشدود تسابق تدابردن محتاشی ظاهرده و باطنده
 بویکونه اتحاد و اتفاق مرغوب و مستحسن برله قوی القلب
 مشید الاعضاء اولوب خصمک پراکنده و پریشانلق
 صورتی و تفرقه طریق اوزن درکار اولان جمله و هجومی
 هر نه مرتبه شدت و کرمیت اوزن دخی اولورسه دشمنک
 منظوم و منتظم قوی الاساس صفیری شکسته و
 ترتیبی تفریق اقدار حاصل و تفرقه محلیه کنور مکه امکان
 تحصیل ایله میوب تاب و شتاب ایله سعی و کوشش لری
 و بوضورت بی انتظام اوزن هزار جد و جهد لری فائده مند
 اولیب مجر دکندولرینه تعب و زحمت و یروب بوحال ایله
 آزمند بازوی همتلرینه کسر و قوت و قدر لرینه ضعف
 و فتور کلوب غرور شجاعت ایله اقبال و اقدام لری ندامت
 پأس ایله ادبار لرینه مؤدی اولوب عاقبت العاقبه مبادی
 فضیای بی انتظام لری شکل انزام نتیجه سین و یرمک

مقرر در وجه دن استنعم بودر که بگونه حرب و ضربه مقدم
 شجاعت شعار بحز خار کبی چایک و چالاک عسکر بی قرار
 جانب اعدا دن کامیاب اوله میوب صورت انهرام ظهور یله
 مختل الحال و منکسر البسال اولدوغی صورته ندامت
 حرمان و پاسبیله هر پکا تک یو و اکثر یا بویهانه ایله ایقناظ
 نازه فتنه هوا سنان اولور حتی بگونه انهرام عقینده احوال
 عسکر مختل و مشوش و هرج و مرج اولوب نظام ضبط
 و ربطی قبول ایتمیوب کرار او مر ارا ظهور فتنه بی و طغیان
 ایله نیچه نیچه سلاطین و ملوک عدالت سلوک پرورده
 نعمتی اولان عسکرک خار و خاشاک علوی غلوا یدوب
 خلع و مقتول و نیچه نیچه سپهسالار نامدار و سر عسکر
 دست غد رتوایع عسکریله تلف و متواری خاک مذلت
 و نیچه نیچه پای تحت دولت و خال چهره کشور و کرسی
 مملکت اولان بلاد معمور یا که مالک عدیه ناز فتنه
 عسکریله یانوب یقلوب خراب و بیاب اولدوغی متواتر در
 و ایعاطر ز و طور قد ما اوزن معسکر اولان جیشک کثرت
 افراد نیه و افراد عسکرک شجاعت نرینه و آلات حرب یله مکمل
 و کرکی کبی ملبس اولد قلی نرینه دخی نظر و اعتبار و اعتماد
 اول نماز یا که شرط اعظم و جمله دن الزم و اهم اولان حسن نظام

و ترتیب

و ترتیب پر انتظام در زیر ابا جمله آلات و اسباب حروب
 و قتال فوق المرام حاضر و آماده اولسه ده مادام که
 بر عسکرده حسن نظام و ترتیب قوی الانتظام بونیه بوجه
 فائده و بر میوب نظام و انتظام اوزن مؤکد اساس عسکر
 بالنسبه اقل قلیل دخی اولور سه انگله مقاومت حد امکانده
 اولد و غنه بداهت عقل شهادت ایلد و کندن غیری بودعوا
 تجربه کثیره ایله ثابت اولمشدر خامسا نظام اوزن
 اولان عسکر دن هر فرده مقتضای حال و وقته کون حرکت
 دشمندن باری اجمالا هر حاله خبیر و آگاه اولق ممکندر
 بی نظام اولان عسکر افرادی ایسه کندوسی داخل اولدوغی
 عسکرک دخی اجناس و افرادی حالی تشخیص و معرفت
 و احاطه یه اقتدار حاصل اید میوب ادنی قضا و خطا
 و قوعیله بر جانب بر مقدار تشویش و اختلال پذیر اولسه
 در حال مرض فساد جمله یه سرایت ایدوب تمام احوال
 عسکر مختل و مشوش اولور حتی عسا کر قد ماده بالدفعات
 واقع اولمشدر که پادشاهک و یاسر عسکرک اتی و دوه سی
 سورچمکه دشمن جانبندن روح جیش اولان امیر و سردار
 خطا اصابت ایتدی صانوب دریامثال عسکر دشمندن
 روگردان و اختلاله دوشوب دشمنه مغلوب اولمشدر

و بوندن اغرب مقدم و یا مؤخر و یا پیش و یا سار جیشده
 چالی چری میاتندن فحمة طوشان قالقوب بعضیلرک
 دایه لینی اورکوتملکه بره دشمن باصدی دیواشخصاصک
 شباتتی جمله عسکره اختلال ویروب و هر فرد فران یوز
 طوبتوب و راه نجاته جان اتوب نیچه یوز بیک عسکره بوکونه
 و سوا یلق ایله هزیمت فاحشه واقع اولمشدر سادسا
 اتفاق ارباب وقوف و ارای اصحاب تجربه بونک اوزرینه
 جاریدرکه عسکر بی نظامک غالبیت و مغلوبینی قوت و مکنته
 و رأی و تدبیره وجد و جهه منوط و موقوف اولیوب و بوناید
 حکمت افلاطون تدبیر اسطوری رزین بزرجهر نافذ
 و جاری اولیوب عقلای عالم بره جمع اولسه رأی و تدبیر لری
 فائده و یرمک حیز اخما لدن دور در زیر احسن تدبیر و قدرت
 و شجاعت و قوت عسکرو کثرت بهادران فی الجمله
 عسکرده نظام بولندوغی صورته فائده مند اولور بوکونه
 ملکه و استعداد نظام بولندوغی وقتله محله صرف اولنمق
 ممکن و رأی رزین و حسن تدبیر بوضو رنه اصابت یندیر
 اولیق مأمولدر نتیجه حسن ترتیدن و نظام ماهوالمرامدن
 خالی اولان عسکرک نتیجه احوالی و انجام و عاقبتی مجرد
 بخت و اتفاقه حواله اولنوب و غالب و مغلوب اولیق

امری

امری شق اوزن اولوب بوخصوص مطلق امور اتفاقیه دن
 هد اولنغله کاه بر وجه اتفاق فوق العاده مراد و مقصود
 حاصل اولور کاه ادنی بهانه و خطا ظهوری ویا لکتر بر شخصک
 انقلاب حالی عسکرانجم شمارک کسر و شکستنه باعث و بادی
 و لشکر قوی الاقدارک انهم فاحش ایله اضمحلالنه مؤدی
 اولوب بوضو رنه اسباب ظاهره ده کمال و قصودن نظر
 اولنموب مجرد غالبیت و مغلوبیت متمر دانه مقدر حواله
 اولنغله محتاجدر سابع ملوک و سلاطین لشکر نه
 حسن نظام و ترتیب ماهوالمرا مک انعدامی مشغله عظیمه
 و مصارف کثیره و ائلاف بیت المال باعث و خرابی مملکت
 علت مستقلة ایدوکی شرح و بیانندن مستغنی بر امر بیامیدر
 پس بوجمله دن نظام قدیم و ترتیب عتیق لشکر قدما
 قصورنا محصور و مهلکه عظیمه و مخاطرات کثیره و مخدرات
 فامعده و ایله آلوده حال ندامت مائل اولدوغی ظاهر
 و اشکار اولدی تنبیه بالاده مسطور اولدوغی منوال
 اوزن وجه الارض بالجمله ذرائع آدمه مسکن اولوب هر
 جانب انبای بشره جای اقامت و برای و بحار کشت و کذار
 اولنوب طوی زمینک بر وجه اعتبار رفوق و تحنی افراد
 اجناس انسان ایله مال مال ایدوکی ثابت اولدقه عنصر

و تراب و مبارک دین عبارت اولوب بومعنائی تفهیم ایچون
فن جغرافیا را بانی اولایکی دائره رسم ایدوب ایکیسی
برکره دین عبارت اولوق اوزن طوب زمیننی تصویر ایتدیلر
بعده روی ارضه واقع ممالک دنیایی ایضاح و اعلام واقوام
عدیده واجناس متنوعه نك احوالی و فرقه فرقه اولوب
حکام و ملوک و سلاطینه کروه کروه تبعیت و نائزینه
جمعیت برله برر صورتیه افرانغ ایلدکاری دولتارک احوالین
افهام ایچون تماما کره ارضی قسمت اولی ده دورت قسمیه
نقسم ایدوب اوروپا آسیا افریقا امریقا نامیله نسیمیه
ایتدیلر و کره زمینده تخت نشین اولان ملوک و سلاطینک
کشورلری اقسام اربعه ارضه واقع و اول دورت قسمک
بری که وجه ارضک کره سی اولوب اوروپا نامیله مذکور
و کتب جغرافیا ده حدودی ایله مسطور در طائفه نصاری
بلوکنه و فرق ملل مسیحیه ملوکنه مخصوص مسکن
اولد و غندن غیری سائر اوچ قسمندن باخصوص آمریقا
نامیله مشهور یکی دنیادن نیچه نیچه ممالک اول کروه مکروهه
وطن اولوب باقی ایکی قسم یعنی آسیا و افریقا سائر طوایف
و ائم ملوکنه توزیع و تقسیم اولنوب ملت نصاری ملت
واحد و شرذمه قلیله ایکن روی زمینده منتشر اولوب

بومرئبه

بومرئبه چوغلد بکه سائر طوایف و ملل سوادینه بدل
اولمغه یا قلا شوب برالای طائفه پرنکبت بومرئبه ده قوی
همت اولوب اقطار ارضی کیمیریه کشت و کنار و محیط
شرقی و غربیه نیچه دارودیان مسلط اولوب الدیار و ملت
اسلامیه باخصوص دولت علیه عثمانیه ادام الله
ظهور ایدوب شرذمه مرقومه آسیا قطعه سندن دست
طاولی چکوب ایانغ اوزاتمه دن قالمشیر ایکنینه اول طائفه
ید جبلت شرقیه یول بولوب اول جانبده اقصای عمارته و اصل
و چین و هند و سندن بندرلرینه ظفر بولوب نیچه پرلری الوب
ضبط اتمکله متمسل اولدیلر و محیط شرقیه ده نیچه نیچه
مجهول الاحوال جزیره لر بولوب حوزه تصرفلرینه اد خالیه
قوت بولدیلر اهاالی اسلام ایسه طوایف مرقومه نك
حالندن بالکلیه غفلت و مسامحه و عدم مبالات برله
بو طائفه نك دیاریمزه قرب و شهرتی ایله عداوت دینییه
و نفرت عادیه سبب اولوب اول کروه مکروهک سلاطین
و ملوک اخباری نثبع اولنقی مهمه سندن کلیتله اعراض
اولنمش تعصب محض اختیاریه جهلی قبولدن عدول
اولنمیوب دولت علیه ایله همجوار اولوب رصد فرصت ایله
هر آنک دولتیه سوء قصد اوزن عداوت درونلری درکار

اولنردن هر يک آيين بد سلوک و مقدور و مقداری
و کیفیت احوالی بانکه اهم مهامندن غفلت اولمغله شرمه
قليله ايکن کثرلرينه مغلوب و مقهور لايکن غلبه لرينه بر اقايمه
محصور لايکن عالمه انتشار لرينه با خصوص نظام دولت
فخوست انجاملرند مشاهده اولنان طرز و طور حکيمانه لرينه
و تدبير بلاد و تنظيم امور عباد و تعمير مسالك و آباداني ملک
و ملکه کثرلرند دستور العمللری اولان قانون و قاعده رياسيه
و سياسيه لری و حفظ و حراست ملکه لرينه اولان عادنلری
يا خصوص بر قاج سنه دن بروی در پی با تقدیر خدای دولت
قاهره عثمانیه عسکرینه صورت غلبه ده کوزند کلرينه
باعث و بادی اسباب و علل نه اید و کندن غافل و بومهمه بی
فکر و ملاحظه دن رجال و ناس عاقل اولمغله دفع مضرتلری
و سد باب فساد لری امیديله احوال لری جمع و درج اولنمق
اشد احتیاج ايله محتاج اولدوغی ظاهر اولدی تاکه
اسلامیان بوطائفه اهل نیرانکه احوالندن کلیتله غافل
و جوارلرند اولان اعدای دین وید خواه دولت امورند بی
وقوف و جاهل اولمغوب بو خواب غفلتدن اویانه لرومن بعد
بصیرت اوزن حال و احوال دشمندن خبیر و آگاه و ترتیب
هزیب و نظام جدید ايله عجیب الاساس بدیع البینان احداث

ایلد کلری

ایلد کلری نظام جدید حیثیه و خدعه حربیه و حیل
عسکریه لرينه اطلاع تام برله بلاد اسلامه استیلا لرينه
و مالک اسلامی دارالکفره خم و الحاق لرينه غفلت و مسامحه
و با جملله احوال لرينه و قوف و اطلاع تحصیلند تعصب
محض اختیاريله جهلی قبولدن عدول و نکاسل و عدم
مبالات ايله افساد ملک و دولته طریان و جریان ایدن
امورده تسامح جوازنی شایسته کورمیه لریس زمان اولدن
ابتدای طلوع محمدیه به کنبه ملوک و سلاطین پیشین
و پسین عسکرلری بالاده مسطور نظام بی انتظام و ترتیب
تشویش ارتسام اوزن تجمع و تجسم و تجدید و معتاد
و مراعات قلد قلری صورت حروب و قتال اختلال ماللری
دخی مهائکات عظیمه و مخاطرات کثیره و اختلالات
و اختلافات کونا کونيله انجام ندامت ختامه مقرون اولدیغی
ظاهر اولدقد حسن نظام و ترتیب پرا انتظام ايله منتظم و مرتب
عسکرک حسن حال ظفر مالی سعادت دستکاهی نمایان
و حسن نظام و ترتیب ماهوالمرا مه رغبت و مراعاته حصولی
تحقق منافع بی شمار کاشمش فی وسط النهار آشکار اولمغله
بودعوی اگرچه مستغنی عن الیئاندر لکن نینه غفلت
شایسته کورلیوب کمال بصیرت ايله تیقظ و تنبه لازم و مهم

وخرم و احتیاط زمانزده فرض و واجب رتبه سندن اولغله
بعض منافع بومخله کشیده سلاک سطور قائمغله تکرار
و تکرار ذکر و یاد اولنق مناسب عد اولندی تدبیل اگرچه
هر حاله فتح و نصرت و هر مشکله وصول و ظفر و اعدایه غلبه
مجرد اول و اهب مطلق و فیاض علی الاطلاق جناب حق
جل شان و عم نواله حضرت نرینک الطاف مالا نهایت لرندن
قوللرینه عنایت و خلافت و سلطنت و مملکت ارادت
علیه سندن بخشایش و عطیه و عزت و مزلت مشیت
ازلیه سنه منوط حکمت خفیه و غالییت و مغلویت قضا
و قدرینه موقوف اسرار بر حکمت درو لکن هر امر که ظاهرده
حصولی و هر عروس مراد ککم و عد مدن منصبه
ظهورده جلوه کر اولسی مجرد اول خدای متعال دن
اسبابه تشبیه حواله اولمش و عاده الله بونک اوزرینه جاری
اولمش اولد و غنه بناء نظام بنیاد و انتظامی حسن نظام ایله
مؤکد و اساس بنیان اجتماعی و اعضای اتفاق و اتحادی
ترتیب و ترکیب مصدون الاندر اسیلله مشید و مستحکم اولان
عسکر ظفر مأب اتفاق دن خالی عسکر مختل النظام اتحاد دن
بری ضعف ترکیب مشرق انهدام سریع الانقلاب سقامت
نهاد و اعدانک سبب متانتی و باعث دوام و ثباتی اولان طرز

و طورندن

و طورندن و حیلله حریبه و خدعه عسکریه سندن غافل
و متکاسل اولان عسکره بهر حال غلبه ایله کلدوکی ظاهر
و آشکار در تعداد النافع بروجه اجمال اولا عسکرک حسن
نظام راسخ البیان و ترتیب ماهو المرام حبل متین انتظام بی
انفصا مندن مطلب اعلی و مقصد اقصای اعلا و ادنا عدوی
بد کان غلبه برله کامیاب و بوسعاده ظفر یاب برله کامران
اولغله حسن نظام و ترتیب متانت ارتسام اوزن حرکات
و سکنتی اعتیاد ایدن لشکر ظفر مأثر اکثر اوقات نصرت
و غلبه یه موفق اولق بالمساعده والمعاینه ثابت اولان
قضایای یقینیه دندر و لکن ترتیب و نظامه مقدور و مقداره
مساوی اولان ایکی عسکرده غلبه امری رأی رزین و تدبیر
اصابت آیین غالب اولدوغی جانبیه حواله اولنور و الا انتظام
عسکر نه طرفه زیاده اولور سه بر مقتضای ظاهر دلارام
ظفر و غلبه یه اول جانبیه جلوه کر ظهور ایتیمکد رخی طوب
و تقنیکی جبهه و جوشتی ترتیب و نظامی صفوف رجالی مساوی
و قاعده حروب و قتالی مطرد افریح طائفه سی جنکرند
بوگونه حالات واقع اولوب کاه اولور که حسب المساوت
غالب و مغلوب معلوم اولیوب دورادور مجادله و مقاتله
و محاصره دن نتیجه ظهور ایتیموب ایکی جانبیک عسکر

کبر و چک و رگه اتفاق امید ان معار که بر طرفک ضبطنه عاید
اول غله بود که فرصت غالبیت نامیده افتخار و سیله اولور
ثانیا اول دولت سلطنت که عسکری حسن نظام و ترتیب
ما هو المرامیله منتظم و مرتب اوله اول دولت و سلطنتک
عسکرته و اها لى رعایا بر ایا سنده بغی و طغیان فتنه سینک
ظهوری و حد و قی با که وقوعینک امکانی عامه عقلا عند نه
مسلوب الاحتمال در تنگ اقلیم اور و پاده واقع اولان ملوک
متعدد نه دولتاری بوقضیه ده دلیل کافیدر حتی کتب
تواریخ ندرت مسطور در که اقلیم اور و پاده جمله دن اول ظهور
ایدوب استهوار بولان رومه سلطنتیدر که رومه شهرینک
یانسی و اول دولتک مؤسس اولان رومولوش نام کسینه نک
اسمیله نسیه اولمشدر شهر مزبور تاریخ میلاد حضرت
عیسی دن بشیموز یتیمس بل مقدم بنا و دولتاری دخی اول
اشاده وضع بدیانیله ناسیس اولنوب حاکمینه ایمپراتور
القابیله عنوان ویر مشلرایدی لفظ مرقوم لفظ لاتنی اولوب
وضع امراید یعنی فرمان فرمای معنا سنه اولور اصطلاحه
جمله ملوک نصارانک باشی ملک الملوک سلطان السلاطین
پادشاه و شهنشاه معنا سنه دخی استعمال ایدر لرسائر
تفرق نصارانک قراللری ایمپراطور اکثر یا سرفروایدوب

انقیاد

انقیاد و متابعت کو ستر لر چون بوروماد و لشتک دخی مبادی
وضع و بنیادی ملوک و سلاطین پیشین قانوناری اوزن
طرح اولنوب عسکر لری طور و طرز قدمایله
مختل النظام و مشوش الترتیب ایدی میان عسکرده
پی در پی ظهور ایدن فتنه ایله احوال نامس مختل النظام
اولوب روی زمینده جمله بلاد زینت و شهرته غالبیت ایله
مفتخر و مباهی ملل نصارانک مایه الافتخاری حالا ریم پایاسی
اولانلرک مقرر حکومتی رومه ایمپراطور لرینک تحت قدیمی
لسان خواصده رومیه الکبری اسمیله ولسان عوامده قزل
المانا میلله شهرت شعار بویه بر شهر عظیم عساقبت نارفتنه
عسکریدن یانوب بیقلوب حالا اکثر یرلی خراب قالمشدر
بعد زمان ایمپراطور لوق دخی کند و لرندن منفک اولوب کاه
فرانجه قراللرینه و کاه غیر بلوه انتقال و روماخلقی اولان
قوم لائین دخی منقرض اولوب انجق کتابلر ده ناملری
قالمشدر میلاد حضرت عیسانک بیک ابکیوز یتیمس سکر
سنه سنه رومه ایمپراطورانی ممالک اور و پادن اووشتیر یا
مملکتی ملکنه یعنی منجه طائفه سی بکترینه انتقال ایدوب
ابتد ابوقومدن رود و لغوش نام اووشتیر یا بکی ایمپراطور اولدی
تاریخ کابه کنبه دور تیوزاللی طقوز سنه مدته بروجه

مناسجه ايمپراطورلق اولاددن اولاده انتقال ايله نمجه
جاسارلى خاندانده قرار ايدوب حالانجه جاسارى اولوب
يكرى برنجى ايمپراطور اولان التيجى قارولوشه كلنجه اووشتريا
خاندانى جاسارلك وفائرى اشارنده ارلك اولاددن خالى
اوليوب ايمپراطور لغه ييكانه دن دخل وتعرض واقع
اولامشدر ايجق شمدى كه نمجه ايمپراطور ينك هنوز ارلك
اولادى ظهور ايتيوب كندوسى واهلى ايمپراطور يجه
دخى بعض عوارض سببيله ولد ظهور نندن رثبه پاسه
وارمشدر درغالبا يواشاده بونلك تقري بيميله ايمپراطورلق
يناسى بادا تقراضله تزلزله ويا خود ديكرا نه انتقاله تقدير
ازل تعلق ايتمش اوله كذلك حالايى تحت سلاطين آل عثمان
محسود ملوك زمين و زمان بلده طيبه قسطنطينيه دامت
زين عمارت همام دام النهار والليا الى قائمه زمان سابقه
رومية الصغرى ناميله روميان طائفه سى ايمپراطور لينه
جاي اقامت ومقر سلطنت اولوب بونلرخى صاحب قدرت
وحشيت بر دولت ذى شان وشهرت ايكى اهالى مملكت
وعسكرى نك ظهور قتنه برآن خالى اوليوب تنظيم امور بلاد
وضبط وربط طوايف عسكرو بسط وتمهيد قوانين حروب
وقتل اهم مهامندن غفلت ومساحه برله سدياب فسادده

بالاخره

بالاخره بازوى اقتدارلى شكسته و آب روى دولترى
اولان وفاقلى شقاغه تحويل وكثرت اختلافيله تاب وتوانلى
ضعفه مبدل اولغله انجامنده بالكلية خصمه مغلوب وابلاره
جمله محكوم اولوب دولترى ختام زوال ايله مختوم اولدى
الحاصل اقليم آوروپاده حروب وقتال طرز و طور عجيب ايله
تجهيز و ترتيب عسكردى رسم جديد و آلات و ادوات
حريه ده شكل غريب ظهوريله فن حرب وقتال مغاير
پيشين برصورت بديعه يه افراغ اولنوب اقليم مرقومه
واقع ملوك و ملادن صغير و كبير قليل وكثير بوفن غريب
ورسم عجيب ونظام جديد رغبت ايدنلر لاجرم خصمه غالب
اولد بيلرويا خودبارى ملك و دولترى دست نطاول
ديكرانندن حفظ و حراسته اقتدار حاصل ايتد بيلونكاسل
وتهاون ايدنلر لاجمله مغلوب و اخره محكوم اولد بيلر ثالثا
بر دولتلك عسكرى روابط نظام برله مربوط وضوابط
وسلسله ترتيب بى انقصام ايله مقيد ومضبوط اولسه
اول دولتلك رعاي او برايسى هر وقت وزمانده اسوده حال
ومرفه البال اولورزيرا اصول نظام عسكرو بناء تجهيز لشكر
حكمت اوزن مبنى بر علم راسخ البنيان جليل البرهان دركه
و شسته قيود و شروطى مانند سلاسل آهنين متين ومستحكم

اولغله مختلفه الطبایع متباینه الطینة افراد طوایف
 عسکر دن صالح و طالح و شقی و مطیع ابطال و بطل شریروخی
 عموما یونکله یدیلور و ضبط و ربط اولنور بر مرتبه ده که نیجه
 پیک اجناس ناسدن مجتمع عسکر بریتشش باغ ایچندن
 مرور و عبور ایتیک اقتضا ایلدکن توشه ایدنک آرزو سیله
 باغک بر حوشه سنه افراد عسکر دن بر فرد تاول و دست
 تطاول ایتدیرمک امکائی متصور در علما و حکمدان
 متقدمین و متأخرین اولان محققینک نظام عالم و بقای
 انتظام امور بنی آدمه اتفاق ارای اصابت ارای بیفک اوزرینه
 جاری در که بردولنک ساحه دائره سنه موجود افر ادناس
 مانند چار عناصر دورت ارکان و اصله انقسام ایله بدن دولت
 ترکیبیه قوت و مزاجنه تقویت و یرمک کر کلدر یعنی جمیع
 ازمانه وجه آسان و طریق احسن ایله اسلوب حکیمانه اوزن
 امور مهم دولت منضبط اولق مصالحی ایچون خلقت
 بر صنفی احباب سیف و بر صنفی احباب قلم و بر صنفی احباب
 حرب و زراعت و بر صنفی از باب حرفت و تجارت اولوب
 بوجهلنک زمانی یادی ملوک و سلاطینه تسلیم اولنه و چهار
 ارکان دولتنک رکن اعظمی احباب سیف صنفیدر و یونلر
 ملوک و سلاطین و انلرک نوایی و کلار و وزیر و امیر میران

وسائر

وسائر ضابطان و بالجملة طوایف عسکر در یونلرک عهد
 ذمتارینه قرض و طیفه مالزم لری احجاب قلم صنفندن
 علما و حکمائک مجرد رأی و تدبیرینه مراجعت ایله جمیع
 اصنافی ضبط و ربط ایتمکد رتا که بو صورت مرغوبه اوزن
 قانون عدالت و حسن سیاست ایله رعایانک و جمیع اصنافک
 امور بنی تسویه و تنظیم ایتیش اولال کفار دوزخ قرار
 میاتمه یو قاعد پر حکمته کمال مرتبه ده رغبت و حفظ
 و دوامنه جد و اهتمام برله رکونه استقام و یرلشد رک ملوک
 نصاری دیارنه برقرالک عسکری مسافه بعیده ده یونلر
 دشمنی ایله مقابله قصد یله بر آخر قرالک اولکه سندن کدن
 محتاج اولسه عسکریدن بر فرد بر کسنه دن کرها و جیوا
 یکدلنه بیضه دیک المغه زهره سی اولماق مرتبه ده طوایف
 عسکر لری مضبوط و مریط اولغله بو مقوله عسکرک
 تواده بناء مرور و عبورینه احیاناً اذن و یره کلشدر خرج
 و حوا یجاری آنچه ایله کوریاوب یوقدر جه نقلتارینه تحمل
 ایدر لر رابعا خزینه نک کثرت و وفرت یله اجتماعنه باعث
 وعدم انلافنه بادی اولور زیر ایا کونه نظام و ترتیب اوزن تحریر
 و تجهیز و انیش عسکر برایشه کوجه یولشیموب و کار و کسبه
 قارشیموب مجرد دلیل و نهار عهد ذمت عسکری یه واجب

ایسه فی الحقیقه معرفت دار و دیار کفان ره نابر دلیل حاذق
و وصول مرامه هادی و رسم راه و منا زدن خبیر و آگاه بر
مرشد عارف در مدیران دولت اولان رجال ذوی الیمین
و راغب رغایب سیاست و ریاست و طالب مدارات
عدالت اولان حکام حقیقت شناسه دور بینک دووشنینه
و عاقبت اندیشک و هر وقت و حاله سرگذشت عالم دن
و وقایع اقوام زمین و زماندن خبیر و آگاه اولق لازمه شانلری
اولوب فن مرقوم ایسه یو باید یو مرآت عالمنا و احوال
اقوام زمین و زمان اند نمایان بر جام جهان نماد که یو مافیوما
روی عالمه وقوع بولان حوادث و زکات صدق و کذبی
اند اشکار در زیر ابا جمله معصوم آفاقه متمکن ملل و قبائلک
سمت و جهت لری و لرزینک اتصال و انفصال لری و قرب
و بعد مسافه و مسالک لری و سائر نیجه احوال لری و نده متعیش
و متبیین اولغله فیما بینهم و قوعی ممکن و یا محال اولان امور
هر حاله ظاهر و نمایان اولوب تشخیص و تمیز اولنور مثلا
مسقوچا ساری هند شرقیه مستولی اولش دینلسه
هیئت ممالک عالم ایله آشنا اولیان اشخاص در حال وجود و بر
فکن آشناء فن اولان خواص مابینه واقع مسافات بعیده
و اختلافات ملک و ملل وادیانه نظر قلدوغی برله بوا مر

محالاتدن

محالاتدن اید و کنه قطعاً و جزماً حکم ایدر کذلک مسقو
عسکری کیلانه کتمش دینلسه آشناء فن اولان مسافه
مابینه نظر ایدوب بحر خزیه یوله شمالدن جنوبه طولانی
واقع اولش بر بحر عظیم و بحر اطر افند متمکن ملل و قبائل
اختلاف اوزن اولغله قره دن اکریه دشوار الحصول
و ییله دخی صعوبت و مهلکه بی متضمن و لکن بوجمله برله
حد امکانه اولان بر معنادرد یو حکم ایدر انجق له ملکتنه
عسکر کوند رمش دینلسه اتصال اوزن اولدوغنه نظر
اولندوغی برله بادی نظردا امکانیله جواب و یریلور امت
خیر البشر اولان ملل اسلام مسکنلری ممالک محروسه
عمانییه به محصور اولوب تمام اوزی زمینه منشور و نیجه
طوایف ملوک منقسم اقطار ارضه ممالک بعیده رده متمکن
اکثر یاری بر لرندن بی خبر لر و یو تقریبیله بری بر لرینه
امداد و اعانتدن عاجز لر اولوب نیجه لری زیر دست تسلط
کفارده بی چاره و در مانده و مأیوس قالمشدر فن مرقوم
ایسه فی الحقیقه بر آینه مجلاد که تمام اوزی عرضده واقع
اقوام عدیده و امم متنوعه نك احوالی و ادیاتی اند طاهر
و هویدا در مأمول اولنور که بوفنک رواجنه همت اولنسه
عالم انشمار و شیوع بولوب اقطار زمینده متمکن طوایف

موحدین بری برلندن خبردار اولوب قوت قلبلرینه واتحاد
 و اتقاقلرینه و یو طریقه دست تسلط کفاردن نیجه لرینک
 خلاصلرینه و اسلا میانک دار و دیار لرینه نسبت دخی
 اتصال لرینه و انجا منده بالجهله بریاد شاه ذی الاقدارک
 ذیر جناح حمایه سفله اجتماعلرینه و سیله اولا برا و حیا
 مسافرت ایدن عساکر و تجار و باخصوص ملاحین
 و بحریون طوائفی مسافرت بر و بحری بلکده و قرب و بعد
 اعدائی تشخیص و کردبات و صیغاردن احترازه و کید
 و مکر اعدائی فهمده و پوصوردن اجتناب و شدت روزگارن
 مخالف بر لره دوستد کده واقع اولد قلری محلی بلکده
 و طریق قلرندن نه مقدار چقد قلرینی تحقیق ایلمکده
 و روزکارلری و بالجهله سواحل و جزایر یوللرینی معرفتده
 فن مرقومه نه مرتبه ده محتاج اولد قلری تفصیل و بیانندن
 مستغنیدر باخصوص هم بی همتای رجال ذوالبصائر
 عاقبت اندیش ایلده دولت علیه نکه عدم السبق و المثل
 کماله رسیده بویه بردونمای همایونده علوم بحریه یی
 و فنون دریایی مبین و مفصل حریطه لر و پورتولا نر و مدون
 کتب بحریه لر یونیموب اق دکر و قره دکر ده توکلی و سرسری
 کز مک و فرنگ قارطیبلرینه محتاج اولق شایسته دکلدر

فن مرقوم ایسه فنون قدیمه دن اولوب عیلمی نیجه کتب
 اسلامه مسطور و لکن عیلمی نستطیح ضحایف و تصویر
 خریط و جراید ایلده بیله موقوف اولوب طائفه نصاری
 رسم و تصویر ایلده باطنندن ظاهره و قوتدن فعله کتوب
 آزموننده چوق فائده تحصیل ایلد کربینی انکان مجال یوق
 ذیر ابوقن سبیلده هیئت ارض و مائی فهم ایدوب هر جانیه
 دوان اولد بلرو بکی دنیایی بولوب متصرف اولد بلرو و هند
 شرقیه یول بولوب نیجه نیجه ممالک اسلامه و غیریه
 مستولی اولوب قبضه نسخیره کتورد بلرو و تمام کوره
 ارض و مائی کشت و کندان اقتدار حاصل قلد یلر فن
 مرقوم توسیع دائره دولت اسبابندن اولد و غی نمایان
 حتی مأمون خلیفه ترجمه سنه همت ایدوب لسان
 عربی یه ترجمه اولنوب بعض مسائلک ممالک کتابلرند اطوال
 و عروض بلادی بیانده کذا فی رسم المعمور دیوب ترجمه
 مرقومه یه حواله ایدر لر لکن بوفنک عمل و شیوعی انجق
 بسیطه لرده و قارتیلر ده رسم و تصویره توقف و انکار دخی
 صحت و کثرتی بصمه فنی ایلده همته موقوف اولوب قلم رسام
 و کتاب ایلده وجود پذیر اولق حیرامکانده دکلدر بکی دنیایی
 کشف و تحقیق ایدن قولون نام قیودان علم حکمت و هیئتده

ماهر اولوب روز و شب عقل و فکری فنه مصروف و اشکال
برو بخری مبین قاز تیلور رسم و تحریر ایله اموال و ایامین میزدول
ایندوب عاقبت ملل و ملوک نصارییه قیامتده کین
فراموش اولتمز خدمت ایلدی زیاده و ادمدن برو بانمده
و بر فردن خبری اشد لمدک بر دنیا به ظفر بملرینه و شرقا
و غربا بچه مالک و اراضی معلومه و مجهوله به مالک او ملرینه
وروی ارضی و اقطار زمینی و بالجمله براری و بحاری سیر
برله کشت و کندان طریق بملرینه دلیل اولدی مأمول
اولور که فن مرقومک دولت علیه ده ظهوری شرقا و غربا
توسعه دائره دولته مؤدی اوله عبرت نهای عالم و بصیرت
فزای بنی آدم اولان علم تواریخ حد ذاتنه بر علم رفیع القدر
و جلیل الاعبار و مدبران دولته علم و معرفی واجب و لازم
بر رهبر حقیقت پرور اولدوغی بیاندن مستغنی در فن
جغرافیا ایسه علوم تواریخک ضبط و ربطنه مدار عظیم
و طریق سهولت رهین اولدوغی ظاهر و نمایاندر زیر البتداء
خلقت حضرت آدم دن بوله کلنج سرگذشت بنی
ادمه و بالجمله وقایع و حوادث روزگار علم و اطلاع
تحصیلندن سودمند اولق ارزو و اشتیاقندن اولان ارباب
معارف کتب تواریخیه بر قوم و قبیله نیک حال سرگذشتن کوروب

واشتدکده

واشتدکده فی الحال صحیف جغرافیائی اچوب اول قوم
و قبیله نیک مسکنلری اولان محل بولوب نظر ایلدکده
وارمش و کورمش و وقعه ده بولمش مرتبه ده واقف احوال
و قضیه صحیفه دل و دروننده محفوظ و ثابت و برقرار اولور
ممالک زمین بر اولوشهرک خانه لرینه نسبت اولنوب اکبر
بنقدیر الله تعالی اول شهرده احراق ظهور ایسه اول
شهرک اطراف و زوایا سن و اسواق و کنافن و احراق واقع
اولدوغی جهتک قرب و بعدین تشخیص ایتمین صاحب
خانه بوقضاء مبرمدن احتراز و نجات و سلامت اسبابی
اختیار ایلد مریکزکذک جهات ممالکدن و دائره دولته
اتصال و انفصال و قرابت و بعدیت اوزن اولان دوست
و دشمن براندن باری اجمالا خبیر و آگاه اولیان صاحب مملکت
مکر و کید اعدادن و جوار دائره دولتنده ظهور بولان فتنه
و فساددن امین اولیموب دفع و دفعی تدارکنده زحمتلر چکر
و حیرتده قالور اشاء سفرده عزیمت مراد اولندوغی جانبیک
طریقلری فی الحال تفصیل و بیان و عزیمت مراد اولندوغی
محل و ارنجه مابینده واقع اولان مسافه و منازل ساعت لرله
و سحر و جبال در بند لرله و انهار و میاه جسر لرله
و عقبه و یوغا زو بالجمله مابینده واقع اولان بلاد و قری

و منازل و مراحل اسم و رسمیه تحریر و بسمه قلوب رجال
و غیریدن هر فرد بر نسخه تحصیل و هر بار نظر ایستد که راهی
اولد و غی طریق سهل و صعوبتی و منزلت قرب و بعدی
و سائر احوالی بملک و مقتضای حال و مقامه کون حرکت
ایستد دلالتی فن مرقومه موقوف و انک خاصه و منافعتدن
معدود در وجه مشروح اوزن فن مرقومک منافی بی حد
و بی شمار در انجق خفی بیورلیه که استبوعر صنه کاه فسیحه
المسالک عالمه واقع بمالک و قلاع و بلاد من کل الوجوه
واقع مطابق رسم و تصویر و تحریر قوت بشریه دن خارج
بر امر در بلکه بر مملکتی و یا خود آستلنه سعادت مثالو بر شهر
عظیمی هزار مهندس حاذق مساحه و اپرا یله اوچلوب
تحریر و تنظیم ایستد من کل الوجوه واقع مطابق رسم و تحریر
حوصله طاقندن دور بر امر دشوار در اول سبیدن اشکال
ممالک و بلاد قارطیلری بعض خطاطدن خالی اولیوب
بالجمله ملوک نصاری نیجه مدت بوباید صرف مقدور
قیلوب هنوز کندی مملکتلرینی تحت اوزن تحریر و تصویر
امکان بولمیدلر اسلامیان ایستد و مملکتلرینی دخی رسم
و تصویر صرف همت قلدیلر و اطوال و عرض کتابلری
دخی خطاطدن خالی دکلدن و لکن ما لایعلم کله لایترک کله

مقتضی اسبجه

مقتضی اسبجه بویله ایکن ترک واهمالی رواکور لما مشدر
و بوحا لیله منافع کلی و فوائدنا محصور ی تجربه و مشاهده
اولنوب بوقند تقریب مقسام تحقیقه نتریل قانمشدر
فی الواقع عادت عالم بویله درکه ایکی دولت بینند بعض
ممالکی قسمت و یا تحدید لازم کلوب حدود امری مکالمه
و مذاکره اولنق اقتضای ایستد من کل الوجوه بمالک
احوالین صحیفه در وند حفظ ایستد امر دشوار اولد و غی
کبی من کل الوجوه مجهول اولان یرلر خصوصند مناقشه
و مباحثه همان جریزه یه مؤدی اولغله بوا مر خطیره
و واجب دقت و اهتمامه مأمور اولان و کلاء دولت اولطر فیرک
قارطیلرینی تحصیل و نظر و مطالعه و انلردن مطلوب
اولان محالیرک وضع و هیئت و کیفیت اتصالات و تفصیلات
و قرب و بعدی و مسافه امتداد و اعتراضی و سائر احوال
لازمه بی معلوم ایستد بوب مذاکره یه مکت حاصل ایستد
و لکن تحدید قطعی و نصب علایم برله بالجمله حدود تفریق
و تمیز رتبه سنه کلد که چون هر محل واقع مطابق رسم
و تعیین اولنق خارج قوت بشر در پس بوحال قارطیلر ایل
اکتفا اولنمیب یرلردن اول طرفلره و قوف تامی اولان
کسنه را حضار و اسننطاق و تقریر لری حریطه لرایله

تطبیق و توفیق قلوب بوجوه خطا و غفلتدن نحاشی
اولنه کلمه در فلاح الحمد والمنه دولت علیه ده مسالک
ممالک و اطوال و عرض کما بلری کثرته و اریاب معرفت
و فطنت و فرائد و اصحاب هنرک اثار جمیله به میل و رغبتی
حاضر و آماده اولوب مأمولدر که بوفن مرغوبک اساسی
تأسیس و بنیادی تمهید اولنوب صعوبتی تسهیل و تسویه
قلند قدن صکره و وقوع بولان سهو و خطا لرفضلائک ادنی
اهتمامیله اصلاح و محسود جمیع ملل و ملوک عالم اولمق اوزن
بر صورت مستحسنه به افراغ اولنه باب ثالث ملوک نصاری
عسکری و فنون حربیه ده قدمایه مغایرفن جدید لری و طرز
و طور جنگلری بیانده در تمهید سنین سالفه ده طوب و توفیق
خونیان ملت نصاراده قلت اوزن اولوب قتال وجدال سیف و
شمشیر خونریزه حواله شمشیر بازلقه ایسه ملل اسلام جملیه
غالب اولوب بوفند قوت قاهره و قدرت باهره اسلامیه بی
تماماروی از حد ممکن ملل نصاری مشاهد ایدوب
خوف و هراسه دوستدیلر و بوغم و المدن بجه زمان حیران
و سرکردان علاجنده هرجانه دوان و دفعی تدارکنده هر طرفه
بیان صرف مقدور لقلدیلر اولاطوب و تقنک و سایر
آتشین ادواتی کماله ایرکوزمک تدبیرنه تشبث بعد عسکری

اسلامک

اسلامک و با خصوص عساکر عثمانیه نک شدت و مهابت
اوزن اولان جمله و هجوملرینه طاقت کتون میوب بوقضاء
میرمه حائل اولور بر طریق بولقد مشورتلر و بی حد حصر
رأی و تدبیر لقلدیلر عاقبت سعی و کوششلری و قضایای
اتفاقیه لری بونیجه بی متبحر اولدی که طوب و تقنک و امور جبه
خانه لری کمال بولد قدن صکره لشکر مخوسلری دخی بر نظام
تام و ترتیب قوی الارکاسیله مرتب و منظم اوله که لشکر
طائفه سی اولوم خوفی اندیشه یه و فرار طریقلرین فکر
و ملاحظه یه مجال بولامیوب خواه و اخواه جنکه قیام
واقدام ایله لاجاله مجبور اولالر بعد اثناء مقابله ده جنکه
متهمی صفو فلری بر نظام مؤکدا اساس ایله مستحکم
اوله که عساکر اسلامک رعد مهیب و برق هاتف کی شدت
و هیبت اوزن معتاد جمله لرینه اول ترتیب حائل و هجوملرینک
دفع و دفعی اول نظام ضامن و رهین اولابو امورده حد
و اهتماملری بر رتبه یه واردی که نظام و ترتیب عسکر
احوالی قیامینهم بر مستقل علمه افراغ اولنوب بوبابده کتب
تدوین اولندی پس بوجمله دن بالبداهه عیان
وبالمشاهد نمایان اولدی که عساکر عثمانیه لشکر مخوس
کفان جمله و هجوم ایلد که جمله و هجومه مانع و بو حرکت رعد

وبرق مثالیله کفارک صفولینه وصول ودخولی دافع مجرد
لشکر کفارک اثناء مقابله ده واقع مشیدالاساس
ومستحکم البنیان نظام غریب الشکل و ترتیب بدیع الطور لیدر
حتی لشکر کفاردن نیجه نیجه ضابطان و سرکارده اولان
اعیان واحوال عسکر ایله اشنا ارباب مهارت ایله کوریشلوب
مدارا و نوازش خاطر لری طریقه سلوکیله مذاکره
ومواضعه اوزن معامله برله یوسره وقوفه و بوحکمته
اطلاعه اهتمام تام قلنوب بالجمله اتفاق ارای و قضایای
اتحاد لری بونیجه منتهی درکه اکر عساکر قاهره عثمانیه
هین مقابله ده مقتضاء حال و مقامه کور ترتیب جنود قوی
بازویه و نظام صفوف مبارزان دریا جوشه اهتمام قیلوب
مثلا اهل اسلام جماعته نمازده قائم اولدقلری صورت
مرغوبه و هیئت مستحسنه اوزن میدان کارزار قتال دخی
قواعد هندسیه اوزن طرح اولنوب کرکی کبی تناسب
ومساواته مراعات ایله مرتب و مصطف و منتظم صفار
اولوب بوسیاقه رغبت و بوطریق حفظ و حراست ایدوب
جدار مرصوص البنیان اساقوام و ثبات اوزن جنگ وجداله
مباشر اولسه لر عساکر عثمانیه نک بو ترتیب و نظام
اوزن حرکت و سکون و اقتدار و متانتلرینه ملوک کفاردن

بر فردک لشکری بلکه بالجمله شردمه مشرکین افرادی
بریده جمع اولوب اقدام ایسه لطافت کتور میوب لا محاله
انهم کفار جاننده وقوع بولوق فنون خربیه ده ماهر عقلا
هند نه قضایای مسئله دندرو بودعوی ماییتلرند نیجه نیجه
براهین عقلیه ایله مبرهن اولوب فنون خربیه ده مؤلف
کتب قانون لری اجمالاً تتبع وار باب دقتلری بوجه مدارا
استنطاق اولنوب بومرتبه ده دک تحصیل اطلاع حد
امکان اولمشدر اهالی اسلام موجود مهادران و جیست
وجسور لقا مجرب الحال رستمواری قهرمانان بالجمله ملل
کفارده ناپه و ناپید اواسما و جسمها معدوم اولدوغی
بالمشاهد معلومدر بومرتبه ده کها کر بر مهادر دلیریلنک
طاف و مطاف کبی هر صه گاه کارزارده ظاهر و لشکر کفار
بدکار و بی شماردن رسم قدیم و عادت دیوینه ملل سابقه
اوزن برینی میدانه اوقیوب مقابله ده دعوت ایسه هزار
وصد هزار لشکر کفاردن بدعوتیه اجابت و بوامر خطیره
مباشرته جسارت ایدر بر فرد کافر بولنر همان بوامر دشواری
کوروب بوصدای سامعه خراش کوش مخصوص سمع لینه
لاحق اولدوغی برله تفنکه ال اوزوب ارا قدن قورشونیه
تلف قیدنه مسارعت ایدر لر قهرمان شجیع و شیر هیبت

در ستم زمان بر منحوس مقهور و مریض و مهانات کافران بلکه
 بر زن بدنامک دست تعدی سندن اضاعت قلنور عموما
 ملل نصاری اعتقادات و عبادات و معاملات نکرده احتجاج
 اید نکلری کتب سماویه یعنی انجیل و تورات و زیور
 صاند قاری کتاب نکرده نظام حال لری نه واجب و لازم احکام
 شرعیه لری اولیوب نظام حال دولتری همان بر الای
 قانون و قواعد عقلیه لری نه مبنی قلوب جهاد و غزا بایند
 برد و رلوما موریتلری و مجاهد و مقاتله ضمنند دار آخرند
 اجر و صواب ملاحظه لری اولیوب حیوان لای عقل و لای فهم
 مثال و بود و رطه بی ارتکاب و بومهلکه بی التزام مجرد دفع
 مضرت غیری و جر منافع دنیوی تحتند اولدوغی مستغنی
 عن البیاء ندر قاله الحمد والشکر والمنه وله الکبریاء
 والعظمه که انک عنایت بی نهایت و ارادت ازلیه سندن زمره
 موحدینه امر جهاد و غزافرض و بالجمله جهاد و غز او شهادت
 ضمنند دار دنیا ده منافع مقرر و دار عقباده مالا عین رأت
 ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر مراتب و نعم محقق
 اولغله مشقت مسافرت و مصابرت و شداید کارزار و و غایه
 مبادرت مقتضای حال و شان اهل اسلام در افراد اهلای
 اسلام خلقت و جبلت مقتضای سنجیده دخی قوی القلب

و جری

و جری الحال و جسور البسال و بالطبع جست و مالاک
 و سریع الحركات اولوب افراد کفار ایسه بالطنینه خوف
 و خشیت و کمال کثافت اوزن مجبول جبان و بطی الحركه
 اولغله اهل اسلامه کون کفارک بوحالی باعث فرصت و قتال
 وجد الله مدار نصر و وسیله ظفر و موصل غلبه دن
 معدود بر حالت عد اولنور عسکر اسلامه کسوه
 معتاده دخی خفته نظر ایله مدار سهولت عد اولنوب
 کفارید کارک کید و کی لباس محوست طرازی غایت ثقیل
 و سرعت و حرکت مانع و حاجر اولوب حین مقابله ده اوته
 و بر و لازم کلن حرکت بر مقدار امتداد و اوسه همان کسوه لری
 کند و لری بیوزوب بی تاب و طاقت حرکت مجال لری
 قائم حکایت اولنور که خاقان ختای عسکری مرتب
 و منتظم و بالجمله ترتیب و نظام ملوک نصاری عسکر لری نه
 و جو هیله غالب و بغایت متین و کران عسکر اولوب بالجمله
 ملوک عالم عسکرینه ترجیح اولنوب قاعد لری اوزن بر محله
 سفر اید کلرند دشمنه بر قاج منزل قریب اولد کلرند قونوب
 کوجمه لری نه ترتیب و نظامه عظیم اهتمام ایدر لری یار که بر محله
 قونار لری در حال اورد و ارتیک اطرافیه عربیه لری نه دیزوب چب جون
 احاطه ایدر لری و اکا دخی قناعت ایتیموب فی الحال اطرافیه

و جری

خندق قازوب آورد و بی بحر و به الور و جنگ کرده طویلی
عسکر او بکنه دیزوب طویلی عسکر لی صف صف
الکرند تفنگ طویلک اردند حاضر و آماده طور و کال
نظام اوزن صفی مرتب اولوب بیجه یوز بیک توفنگی
بر قتلدن آتش ایدر لولا یقطع بو طرز و طور حربه فاصله
ویرمیوب مداومت ایدر لوب و طال اوزن اولد قارند خصمک
بونلره وصولی و غلبه سی بردار و جد امکانه اولیوب انجق
پولک کیدر کن با خصوص قوند قلی و کوچد کیری زمانده
خصم هجوم ایدوب عربله لری اوکرینه وینلرینه چکمکه
و خندق قازمه آرام و فرصت ویرمکه ظفر بولور حتی
ممالک ختای جوارنده ساکن قالمق طائعه سی تا قار
عسکری کبی سبق رفتار و پیاپی سوار اولوب ختای
عسکر یله مقابله و مقاومت اقتداری حیرت موردن دورا بکن
عاقبت ترصد فرصت ایلله امرای قالمق دن اسن تیشی نام
دلیر التمش بیک قدر عسکر ایلله هجرتک سکر یوز الملی
دور دنده خاقان ختای چین خوارک اوزرینه کلوب بو طریقه
بوزدی و اسیر ایتدی و من بعد خاقان کند و حربه حاضر
اولیوب لازم اولان یرلره سر عسکر کوندرمک کند و لرنده
قانون قالدی پس بوجله پی تلبع و مشاهد برله طرفینک

عسکری

عسکری احوالنه و قوف تاملری اولان ارباب تجربه و احباب
دقت عساکر عثمانیه نک نظام جدید ایلله منتظم و مرتب
دشمن عسکرینه ظفر و غلبه سنه بر قاج طریق ملا حظه
ایلملر در طریق اول سرعه و عجاله اوزرینه و اریوب
حمله و هجوم و سیف و شمشیر خوریزه تشبیه در طریق ثانی
دشمنک زاد و ذخیره سی و امداد و اعانتی ورود و وصولنه
مدار سهولتی اولان انهار کباردن اریوب و اورمانلردن
دخی دور ایدوب اچق یرلره اوت و پرو کز درمک و جنگه
میدان ویرمکه اتعاب ایدوب تضییق ایتکدر طریق
اولد کفارک مرتب و منتظم عسکر نه غلبه و ظفر و صفو قرینه
دخوله سیل بودر که همان قورشون یرینه وارلدق عسکر
اسلام بکدل و بکجهت اولوب بلا توقف و بلا تردد عجاله
و سرعه کوزا چدر میوب آرام و فاصله ویرمیوب علی الاتفاق
و الاتحاد حمله و هجوم ایلله صفوف کفار قاریشه لریوبله
اولدق کفارک صف اولد اولان عسکرینه صف ثانی
و ثالث و سائر کیر و سنه اولنلره قفادن امداده وقت
بولمیوب قوت و مکنترلرینه و دوام و ثباتلرینه
و متاتلرینه باعث اولان نظام و ترتیلری فی الحال
مختل و مشوش اولور و بودخی مجربا تندن در که

كفار عسكرينك نظام معهودی اختلال وتشویش پذیر
 اولدوغی برله بازوی اقتدار لری شکست وقوت نظامیه لری
 بالکلیه مضمحل اولوب هزار و صد هزار دخی اولسه مقاومتیه
 زهره لری ومقابله یه جرأت وجسارنلری قالمیوب
 یوطائفه عفریت جبلت میدان شجاعت فارس لری نیک تیغ
 نیزاب رنگریینه وشمشیر نیلوفر لینه همانا تسلیم کردن
 انضام ایدر لرخی عسکر اسلام جانیندن بکونه شدت
 وکرمیت اوزن یوروش مشاهد ایلد کړند کال خوف لرندن
 دمت دمت اولوب یوزی قوی بری برلرینک اوزرینه
 یقیلور لر و بودخی مجربا تندرکه حمله و هجوم سرعت و عجله
 اوزن اولسه لشکر کفارک عسکر اسلامه مضرتی اقل
 قلیل اولور زیرالشکر کفار صف صف طوروب حمله
 سریعه وقتند توفنک اتغنه انجق صف اولده طورنره
 زمان بولنوب باقیلور وقت قالمز اول صف اولده اولنره دخی
 خوف وخشیت وکال دهشت طاری اولوب ونیچه سی
 متحیر ومنجمد ونیچه سی توفنکنی الذن دوشروب عاطل
 ولا یفعل اولور لکن یومحله دخی غفلت اولنیه که عسکرک
 جنکه دور شدوغی محله اول موقعک اول یرک دخی مناسنی
 نتبع اولنق ووزکارک دخی موافقی کوزه دملک شرط

عظیدر

عظیمدرمگان ووزکار مخالف اولدوغی صورند جنک ناخیر
 وتعویق اولنق کرکدر انجق حمله و هجومده ثانی طریقینه
 تشبث اولنور ایسه کفار آرام بولوب والای صفو فرینه
 استحکام ویروب نیچه نیچه بهادر لری ایراقدن طوب وتفنکله
 شهید و مجروح قلوب فرصت بولور وصف اولده اولنره پی در
 پی قفادن امداد ایدر رک کندویه تقویه یولدر ربو حال
 اوزن عسکر اسلامک نیچه سین دهشت و وحشته
 دوشورب همان بو حال اوزن بر مدت قیام وثبات حمله سیله
 غلبه کفار طرفنه واقع اولق بالمشاهده ثابت اولمشدر
 انجق طریق مرقومه حمله و هجوم سرعت ومبادرت
 وعسکر اسلامه یو بایده اتحاد و اتفاق عدم امکان اولدوغی
 تقدیرده طریق ثانی یه سلوک وتدریج و ثانی ایله عمل اولنوب
 لشکر کفار ایله رو برو جنکه دور شیمیوب طرف طرف
 چالوب و چارپمق وقول و قنادین یملق وانهاردن واور ماندن
 ایرمق ایله تضییق اولنسه و بو حال اوزن بر قاج کون
 اشاغه یوقارویه کزدیر بابو جنکه اقبال صورند جنک
 ناخیر اولنوب اتعاب اولنسه از زمانه کندویه ضعف کلی
 طاری اولق تجربه برله معلوم ومشهود اولمشدر و بوضوئده
 عساکر اسلامک افراط اوزن کثر تنه احتیاج اولمیوب

همان قلیل و مضبوط و بصیرت اوزن اولان عسکره و
کفاردن خیر و آگاه سر عسکره محتاج در فی الواقع بردولتک
مرتب و منتظم عسکرندن غیر صیف و شتاده دشمن
دیازنه هجومه و خربق و غریق و نهب و غارت ایله تخریب
و تضییقه مستعد و قادر عسکری اولدق یازده و قیشنه
دشمنه راحت و یرمیوب و تدارک دخی محال قوم یوب بگونه
عساکر انواعه مالک یا د شاه ذی باس و ذیشان ایله
مقاومت مشکل اید و کنده با جمله عقلا نتیجه تسامحه
مجبور لر در انجق خفی اولیه که احوال اعدایه و قوف تام
شرط عظیم اولدوغی کبی بردولت کند و حالی و قدرت
و مکننتی و عجزینی دخی فهم و ادراک ابلک لازمدر بوامر
واجب الاذعان دن غفلت اولندق قوت و قدرت فائده مند
اولیوب عدوی عاقل ضعیف دخی اولور سه فرصت بولوب
خصمیله ملعبه صبیان طریقه زاهد اولور حنی بوباده
تمشیل طریقیله دیمشکر که قوتی ادراک ایلسه فیلبان
تا توانه رام اولمازدی آت کند و سن یلسه فارس عاجز
وی رحمه مرکب اولمازدی شتر سر مست حالندن بیدار
اولسه ابلک بارین چکوب قطار قطار بر حمان تابع اولوب
یداندی چونکه بر او بجا مهمات سفریه ده و خزاین

و نقوده

و نقوده و امور جبهه خالده و ذخایرک جمع و نقلند و تجهیز
عسکر بيشمارده جناب باری متعالدن دولت علیه عثمانیه یه
عنایت و احسان بیور بلان مکننت و قدرت معمور افاقه
هیچ بردولنه و یرلما مشدرو بوباده با جمله ملل و ملوک معتزله
و متفقد در و به نتیجه یی مداد انصافله امضا اید بچیلر در
ومع هذایه لشکر کفارک عساکر عثمانیه ایله مجادله و مقاتله یه
جسارتی و برمدت صورت غلبه ده کورنمه سی احوال
اعدایه و قوف اسلامیانک کال نکاسلی و منشأ فساد
اطلاعه عدم اهمانی و لشکر کفارک مطلق محل معرکه ده
کمال اتفاق و اتحاد اوزن نظام و ترتیلرینی حفظ و حراستلری
اید و کی با لبداهه ظاهر و بگونه قوی اتفاق یینه باعث و بادی
و اتحاد لرینی بالضرور موجب و مستلزم مجرد جنک صفرندن
واقع اولان ترتیب غریب و عین اطاعتدن عبارت نظاملری
اید و کی آشکار اولدی فی الواقع اگر چه بوطائف حیل
آیین شد اید جنک و جدالی ارنکاب ضمنند اکنساف فضائل
اعتقادندن دور و مهجور لدر و لکن قرانین و قواعد عقلیه لر پله
طوایف لشکر لرینی بر کینه ضبط و ربط و منقاد قلشکر که نیچه
یک لشکر منحوس کفار همان بر قیل ایله قنان قصبله ید ملک
درجه امکانه وار مشدرد ادیان سالفه با جمله ناقصه یعنی

شریعت باهره مجدیة دن مقدم ثابت اولان ادیان اربانه
 جمیع امور ازنده و یومافی و مظاهر و بولان حوادث و وقایع یومیة
 و لیلیة نك حلتند نظام حاللرینه کفایت و مبهمات و مشکلات
 معاقدنی فتح و کشف و فایت ایدر احکام شرعیة لری
 اولیوب اکثر اموزده احکام عقلیه لری نه مراجعته مجبور ایدنلر
 و حال ملل نصارا نك انتظام حاللرینه دائر احکام الهیه لری
 یعنی اعتقاد ازنده طرف حقدن وارد و صادر او امر و نواهی
 و دعوی و نزاع ازنده مشکلاتنی فتح و حل ایدر جك مسائل
 شرعیة لری اولیوب نظام حاللری همان عقلیه اختراع
 ایلد کیری قوانین و احکام لری نه منوطدر حدمات حمد ادین
 و دولت اسلام کامل و بوامت خیر البشر با جملة اموزده
 ظهور و حد و قی ممکن وقایع یومیة نك حق اوزن فتح و حلتند
 الی آخر ان زمان نظام حاللرینه کافی حق و باطل تمیز نه
 وافی احکام الهیه و مسائل شرعیة برله با جملة ائمه ممتاز
 و مفصل قانمشدر اول اجلدن شریعت باهره مجدیة الی
 یوم القیام باقی و حبل متین شرع شریف الی انقراض الدوران
 انصیام و انتقاصدن بری اولوب بعض اوقانده عاقدنلر
 خدای متعال عسکر اسلامیه وقوع بولان انزام احکام
 شرعیة اجرا سندن تقصیراته وعد الله عدم اهتمامه

وحسن

و حسن سیاست ایلله صبیط و ربط و مساحه یه امور عظامی
 نااهله سیار شه رأی و تدبیر ده و مشا و رده عدم مبالاته
 و ارباب و قوف و امور دبدله اولنلر ك رأی و تدبیر لریله عملدن
 استنکافه و تدبیر عسکر ده مساهله و آلات حربیه
 استعماللند جهله عسکر ك امر اوضا بطانندن عدم خوفنه
 و جهله دن استنکاف طمع ارتشایه و بوکا مانند دشمنك طرز
 و طور ندن بی خبر اولغنه و جنگه منتهی اولدوغنی صورت
 و سیاق دن غفلته و سائر احوالنه و قوفه عدم رغبتنه که جهله
 مشرعا و عقلا باعث فساد و اسباب انحرافدن عد اولنمشدر
 و کذلک حسن ترتیب و نظام ضبط و ربط و قانون انقیاد
 عسکر و اسباب اتفاق و اتحاد قلوب عسکر و بینلر نه
 طریق تو ادد و موافقه سعی و تفرق و معاد اتدن اجتناب
 اولنوب و حرکات و سکناتدن بری بر لری نه موافقت باعث غیرت
 و حمیدر و بوجهله مقدمات حفظ و مراعات اولند قدن
 صکره داد حق و قادر مطلق جناب خدای لم یزله حسن
 اعتقاد و توکل و معجزات باهره رسول کبریایه توسل باعث
 نصرت و سبب ظفر و مظاهر تاید و کی اظهر من الشمس
 و این من الامس در و لعل سلاطین ماضیه نك ترتیب
 عسکره دائر احداث ایلد کیری قوانین حربیه و قواعد

سیاسیه احکام شرعیه نك عدم كفایتند و یا اگر مخالفند
ناشی اولیوب بلکه اعدای بدکار نظام قوی ایله ارباطنی
و ترتیب غریب صفوف رجال قتال ایله کندولرینه متانت
و استحکام و یردکاری احوال لرینی مشاهده ایدوب مقاتله
و مجاهد شدن لرینه مصابرت عسکر اسلامی کره و احکام
شرع شریف اجرا سنه و حد و داللهک حفظ و وقایتنه جبر
ایچون بعض قوانین حریبه و قواعد ضبط و ربطک بسط
و تمهیدینه محتاج اولمشلردر وقتا که لشکر منحوس کفارک
هسا کر موحدین ایله مقابله ده یومرنبه ده جسامت لرینه
و حمله و هجوم رعد و برق مثال اسلامیان مدافعه ده مکت
و اقتدار لرینه و بیورطه قیامت اسایه بی فائده آخروی
مصیبت لرینه و بگونه شدنلرده دوام و ثبات لرینه باعث
و بادی مجرد کفارد و زخ قرارک حین مقابله ده واقع اتفاق
و اتحاد لرینی بالضرور موجب ترتیب و نظام صفوف لری
اولدوغی بالبداهه عیان و نمایان اولدیسسه پس شرعا
و قانونا اتفاق و اتحاد و یکنه کی و اطاعت و انقیاد و یک شناسی
و کلام بنیان مرصوص مقتضاسی اوزن صفوف قتالده
یک دل و یک درونی و یک جسمی و یک لحمی شان
و شوکت اسلام و واجب الاداعلم حال اهل ایمان اولوب

بو طریق

بو طریق نصرت شمیمه سلو کدن تکامل وره بر مظاهرت
رهینه اقتدادن تغافل و بوهمت مرام رسیدن ده ر خاوت
و تمهون شایسته ذمت اولی ابصار اولدوغی ظاهر در اشبو
نظام عسکر تعبیر اولنور فن غریبک موجد لری اولان ارباب
دانشک قول و قوادر لری بونک اوزرینه جارید که اول لسان
عسکرده اوزته و یا بلوک و یا جماعت تعبیر اولنور بر بلوک ناس پیاده
سوارا کر چه اکثر ییک و یا بکی ییک نفر در لکن بشیوز نفر دن
مرکب اولوق غایت مستحسن در اول اوزته کثرت ضابطان
ایله استحکام و متانت بولور و ضابط نفرینی و نفر ضابطنی
و هر فرد بکی و اسکیسنی و اوسنند و النند اولان یولداستی
اسم و رسمیه و هنر و استعداد یله معرفت و تمییزه کرکی کبی بو
صورتده قادر اولور و بوقوله اوزته و یا بلوک و یا جماعت محل
اقتضاده صف اولوب طوعا و جبر او کر ها و قهر را
قوللنور ثانیاسوار و پیاده عسکرده بر اوزته و یا بلوک نفرات
و ضابطانک کیدکاری لباس لری بالجمله ییک رنگ و ییک کسم
اولوق شرط عظیم در زیر اخوف و مخاطر ده بالطبع خائف
و خاین اولنور کریمه و ادب ان طریق بولا مز اوزته سندن منفک
اولدوغی برله لباسندن حالی معلوم اولوب جزاسی ترتیب
اولنور لباسندن تشخیص اولنودوغی تقدیر ده غیر باره

قاری شوب فران مجال بولور و تشویش و اختلاله و نام زامه باعث
اولور حتی اوائل دولت علیه ده عسکریده و غیریده تخصیص
لباس اولیوب هر فرد بولد و غی و دلد و کی لباسله مجلس
اولور مش بعاه عسکریدن عسکری اولیان ناس سچلمک
و اصناف عسکری دخی بری برلندن تمیز اولمق ایچون
عقلانک رای و تدبیر اصابت پذیرلی توسطیله هر صنف
عسکره بر کونه کسم لباس تقدیر اولمشدر ملل نصاری
لشکرانک ایسه مجرد لباسی تنويع ایله اکتفا اولمیوب
اصناف عسکرده سوار و پیاده دن هر برلوك و یا بر ورته
تفراتی یک رنگ کسوه ایله لباس اولمشدر بونک منافع
عظیمة سی تجربه برله ثابت اولمشدر و بعض کتب لاتینه ده
تحریر اولنور که پیادشاهان سالفه دن بعضیاری ملل
نصارانک ترتیب و تجهیز عسکرده تنويع لباسلرندن واقع
خدعه حریبه لرینه واقف اولوب او جا قاری ترتیب
ولباسلرین تنويع و قانونلرین وضع و تقدیر مطلق نصاری
عسکری نظامنه قارسنو اکا مقابل اولمق ایچوندر الحق
بو وضع قوی و حسن ترتیب کک کی مرعی و مراعات
اولنسه نصاری عسکری ترتیننه غالب اولمسه ده هر حال
اکا مقابل و معادل اولمقدن قطعا استنباه قالمامشدر ثالثا

بشیوز

بشیوز نفردن مرکب اولان پیادگان اورته سنه بشیوز
عددیوب یونفنک موجود اولمق و اول نفنکر در همد و میزاند
و بارونده و خفت و ثقلته با جمله مستوی اولمق شرطدر
تا کم حین اقتضاده جمله نفرات بکیان طولدر مقدمه یک
قتلدن اتمقدن و قالدرد مقدمه و ایندر مکنه مساوی اولوب
بری برلینی سبقت و مسارعندن تحاشی ایله یک ضابطلرینک
امر و اشارتیه منتظر و منقاد اولوب تکامل ایله نه اشد جزا
ترتیب اولننه سوارینک دخی مقنضای عالی به در انجق سواری
بلوکرده بشیوز نوی نفنکندن غیری بشیوز چیفت قبور
طبعه سی یعنی بشیوز پشتو و بولمق شرطدر حتی خلق
کثرت اوزن اولان دیارلرده عسکر تحریر و ترتیب و تجهیز
ایلدن کلرنده ادمارک بولرین اوچوب قد و قامتیه برابر
اولمارینه و کذلک سواریدن ائلرینک بونی اپن ایله اوچیلوب
مساواته اهتمام ایدر لکرک بطالت و کک تنويع لباس امری
فوائد سائرده دن غیری بوهیمت اوزن اولان عسکر غایت
هیبت و نمایشلو اولور رایعا اوزته و بلوکرده ضابطان کثرت
و وفرت اوزن اولوب حتی بشیوز نفردن مرتب اورته ناک
عن اقل ربعی ضابط اولمق باعث متانت و سبب نظام
و وسیله ضبط و ضبط و موجب دوام و ثبات در ضابطان

مخی ابکی قسمه منقسم اولوب بر قسمی مثلا اون باشلری
 والک امثالی نفراتیله معاد داخل صفه طوروب جنکه
 مشغولدر بر قسمی جنک ایندر مکهم امور صفردن خارج
 امام و خلفه و بین و یسارده خصمک حال و حرکتنه نظارت
 برله اورتته نفراتک تصفییه و تنظیمه و محل و مقامه کون
 امریا المعروف و نهی عن المنکر ایله و تصدیرات اید نلره نغیر
 مالز مه ایله مقیددر و عسکر طائفه سنه جنکه متعلق
 قانونلری اقل مرتبه ده اید بکره جمله نک مواجهه سنه
 هلناقرات اولنوب هر فرد ضابط و نفر اعلی و ادنی بصیرت
 اوزن اولوب و طیفه سی و ماوجب علیهم سی اولان قانونلره
 موافق حرکت ایله محکم تنبیه اولنور و مخالفه اید نلره جزای
 شدید ترتیب اولنور احوال ضابطان رتبه و رتبه
 اعتباری اوزن مبنی و اشاعیده اولان ضابط اوست
 یانسه اولان ضابطه انقیاد و انک تقری حکمنده اولوب
 علوفه لری دخی علی مراتبهم تفاوت اوزن و قطع مراتبلری
 طریقند بر درلو شفاعت قبول اولنوب بر حالت
 تشویش و اختلاله و اختلاف قلوبه و بری بر لینه بغض
 و غرضه تصدی به باغی اولمعله بر قانده رعایتده اشد اهتمام
 واجبد بر جمله نفراتک علوفه لری مساوات اوزن اولمعله

باس

باس یوقدر و لکن ضابطانک تفاوت و هر برینه حالنه کون
 کفایت مقداری اولمق لازمدر تا کیم نفراتک علوفه لری
 محتاج اولوب طمع ایتیمه لرو با خصوص اورتته دن طمع
 تقریدیله بر نفر نقصان ایتیمه لرو بفسادک ضرری عامه یه
 راجع اولمعله بگونه طمعه حسارت اید نلره اشد عقوبت ایلله
 جزا ترتیب اولنه کلشدر و جنکه عادت نلرنده ترغیب و شد نلره
 تحمله تشویق علوفه لره از دیاد و ضمایم ایله اولنوب بیلکه
 بومقوله خدمتده یلیمان نفر اولور سنه بوکا اکرام ضابطلق
 و بر بکله و ضابط اولور سنه طریقند ارتفاع و بالایه
 تدرج ایله اولوب اصحاب استحقاق و هنر و رلر ک قدر لری
 یلنوب سایلردن بگونه امتیار ایله ممتاز اولور لر خامسا اشاء
 مقابلده جنکه مباشرت و قسده آلائی ابکی نوع اولمق کرکدر
 بری الای اول یعنی آلائی مقدمدر که دشمنک الایینه قارشو
 طور مق ایچون حاضر و آماده اولور اشیمو الای اولای کومه دن
 سچلوب و میدانده جقوب و خصمه قارشو صف
 طوروب دشمنک مقداری تخمین اولندقدن اکا کون
 ترتیب اولمق کرکدر و لکن طو یلنوب کومه کومه اولماق
 کرکدر بیلکه جماعت مسالین غاره طور دقده قواعد هندسیه
 اوزن طرح اولنوب کمال تناسب و مساواته رعایت و اهتمام

بوله طولانی صفار بغلیوب و صفجه طوروب آهسته
 آهسته دشمن الاپلینه قارستوب صورته واریلور صفدن
 ایریلوب برفردک ایلر و کتیه سنه ویا برایق کیرو قالمسنه
 بردور لوعلت و بهانه ایله رخصت ویرلر زیاردر حال الاید
 شکستک واقع اولوب فساد عظیمه باعث اولور ایکی
 الای الای مؤخر در که دیب الای اولور بوالای خلقی اولکی
 کی واکامتوازی صف اولوب ایکی الای اراسنده بر
 مقدار مسافه فاصله قالوب قفادن علی التعاقب آهسته
 یور یوب پی در پی ولاینقطع اولکی الایه امداد واعانت
 اوزن اولودر اولکی الایک صفارنده وقوع بولان ثله ور خنه
 وکد کبری عجله سید و بند و تکمیله سعی اولنوب مقتول
 اولنلرک یرلرینی برآن بوش و خالی قومامق کرکرد
 زیرا همان بر مقتول و مجروحه بش اون آدم بایشوب اول
 صف بوزلغله دشمن فرصت بولوب اول طرفه صرف مقبور
 ایدر بوالایسه بر آدمه مرحمت همان عالمه خیانت کی
 اولور و باش کسوب یرینی بوش قیوب بخشیش و ارمق
 بو محله هنان بو کبکر فساد عظیمدر لکن چته لر و غیر محال
 بو وقته قیاس اولنیموب اولنورده باب اعتبار و کرم مفتوح
 اولوب خلقی ترغیب و تحریص اسبابی بسط و تمهید اولنق

کرکرد

کرکرد و بوالکی الایک بهیئت اوزن نظمینه نجه نجه فائده
 و حکمت وارد دراز جمله اول مقابله وقتی بر وقت ضیق و قیامت
 آسامهیب و پر وحشت و دهشت محل اولوب الای خلقی
 قیاس مرقوم اوزن مرتب و مصفف اولد قجه بری برلینه
 امداد و اعانتلری قابل امکان دکلدر لکن ایکی الای دخی
 نظام مرقوم اوزن ترتیب و تنظیم اولند قده دشمن یوزینه
 قارستو اولان صفارده بر قوله دشمندن افات ایریشوب
 ضعف طاری اولسه دیب الایده اول قولک قفاسنده
 و برابرند اولان قول همان وقت فوت اولمازدن و دشمن فرصت
 بولمازدن یرینه چکرکذا سائر محالرده دخی هر بلوک
 اوکند و یقین و حذا سنده اولان بلوک امداد واعانت
 واکانظ رتیله مأمور در حنی الای اولد بر قوله اولان
 صسکر صفارینه فساد طاری اولوب دیب الایده اول قولک
 قفاسنده اولان رخاوت و نکاسل ایدوب و قتیله امداد
 ایلسه بعد الحاربه اول رخاوت ایدن قوی بلجمله ضابطان
 و نفراتیله قتل عام ایدر لر فائده الای صفوقلری وجه
 مشروح اوزن مرتب و منتظم اولوب وجدال بوسیماق
 اوزن بسط و تمهید اولد قده سر عسکر اولانلره سهولت
 عظیمه حاصل اولوب عسکر قوللنق اسان اولوز و تقصیرات

مهمتی اسناد نندن بری اولور والا اول روز محشر هیئت
 سوزد کلن فرمان نافذ اولور ای و تدبیر رزین دخی اولور سه
 استماع اولنمیوب کون و فساد عالمی خلقی بوند هرج و مرج
 اولوب صاحب هنر و فساد اولنار معلوم اولنار تنبیه بر
 سردار و یاسر عسکر بر خطایله عزل و بر اهنر امله قتل
 و ثادیب اولنق و ادکلدر ز برابر مقابله ده مجرد ککندو
 عسکری احوالنه و قوف تام حاصل و دشمنک حیلله و خدعه
 محتارین فهم و معلوم اینک امر دشوار الحصول ولد و غندن
 قطع نظر رای و تدبیر ظاهر ده بی قصور دخی اولور سه
 هر بار تقدیریه موافق اولد قچه فائده ویرمز حکایه اولور که
 فرانسه دولتی ایله اسپانیادولتی بیننه زمان سابقه برودت
 دو شوب مدت مدیده بلکه همان قرق سنه نازه عداوت
 اشتعال بولوب قتال وجدال علوی اطفال و سکونت
 بولامش ایام مرقومه ده فرانسه دولتنه بر بیر دانا قرال
 بولوب اسپانیاعسکر یله مقاومت ایچون تجریر قلدوغی
 عسکرینه ینه رجال دولتندن عاقل و مدبر و فنون
 حریبه ده کامل ظن ایلدوکی برکسنه بی انتخاب و امور
 عسکری اکثرفویض و سپارش و یوامر خطیری رای
 و تدبیرینه و دیرمه قیلوب علی وجه الاستقلال سر عسکر

نصب

نصب و تعیین ایدر سر عسکر مرقوم دخی اگرچه امور نده
 ر خاوت و تمهاوندن بغایت تحاشی و بصیرت اوزن حرکتدن
 بر آن خالی اولماز و لکن تدبیر تقدیریه موافق اولنجه هزار
 جد و اهتمام فائده ویر میوب سر عسکر مرقوم یدی سنه
 علی التوالی منهزم و اسپانیاعسکرینه مغلوب اولدی پس
 بو حال حیوت اشتهالی فرانسه خلقی کوروب بالمله
 و طال و ناس قرالک حضور نده جمع اولد یلر و فریاد و فغان
 قلد بلکه یوسر عسکر بدجننی عزل ایدوب حقندن کلنک
 کرک یدی سنه در که دشمنه مغلوب اولوب راحت و اسایش
 حالیزی مکدر قلدی بندن بویله بونک یوزندن اثر غلبه بر دلو
 مأمول و ملحوظ دکلدر دیو عزل و ثادیبی باینده ابرام و الحاح
 قلد بلکه قرال مرقوم اگرچه بیوفانی و لکن امور دیر و کار
 از موده محرب الاحوال حکمت اشنا اولمعه شکایتلرینی
 اصفا و مطلوبلرینی قبول قلیوب رد جواب ایلدی که افراد
 نوع بشر خطادن خالی و سهو و نسیانندن بری و ملق ممکناتندن
 دکلدر هر کیمکه سر عسکر نصب اولنسه مادامکه بشر در
 اندن سهو و خطا ظهور ایلماک و هر امرده اصابت ایلک
 طاقت بشردن دور بر معنی در احقق سر عسکر مرقوم
 یدی دفعه انهنر امنده دشمنک یدی عدد حیلله سنه و قوف

تخصیص و کند و حرکت کند دخی پیدی عدد خطا تقصیر شدن
متیقظ و متنبه اولدی اگر طرفه باد غلبه وزن اولقی
مقدرا یسه نیه بونک یه زندن ظهون کلک ماحوظ در دیوب
سر عسکر مرقومی ابقا و مقرر ابلدی با حکمت خدا
همان اول سنه ده غالبیت مرقومک طرفه واقع اولوب
من بعد خصم حيله و خدعه به طریق بولامیوب عاجز
و در مانده قالدی اصناف لشکر ملوک نصاری ملوک
نصارانک فیما بینهم معتبر عسکرلی اوج صنفدر اولکی
صنف پیاده و ایکنجی سواری و اوچنجی صنف کاه پیاده
و کاه سواری اولور اولکی صنف پیادکان صنفیدر عموما
انفانترا یه نسیمه ایدرلر پیاده نفره علی الاطلاق صولتاد
تعبیر ایدرلر بونلرک یات ویراقلری انجق بر بوی تفنکی ایله بر
بایلو تنایه منحصردر بایلو تنایدی کلری بر اوز نجه اقوا یوللو بر
صوری التدر صولتادانی دایما بلنده طاشرا اقتضا ایلدکن
انی تفنک اوجنه طاقوب حربه یرینه دور تبحرک محله
استعمال ایدرلر بونلرک قوت و مکنی بوندن عبارتدر که
کمال مرتبه ده مشق کثیر وادمان وافر تقریبیل نظام
اوزن صنف طور مقدر توفنکی نیزچه طولدر ووب و جنک
موقعنک اقتضا سنه کوریمین و یسان دونک طورند معلم

وماهر

وماهر اولش اوله غراناد یدید کلری عسکر دخی صولتاد لردن
معدود در یعنی رگنداری ایکی بیک نفر دن مرکب اولش
اولسه ایچلرند کوچلی وقونلی اولنلری انتخاب ایدوب هر
رگندن اپکیشر یوز نفره اوچر عدال خومیره سی ویریوب
بونلر غراناد پر نسیمه ایدرلر ورگندک ایکی بونوزینه تعیین
ایدوب طور در لر متر سله هجومه و دشمن عسکرلی
صفایینه و صولده استعمال ایدرلر اپکنجی صنف که دراغون
نسیمه ایدرلر بونلرک کرچه اتلور و لکن اقتضا ایلدکی محله
پیاده اولوب جنک ابلک بونلرک وظیفه مالزم لیدر
و بونلرک یات ویراخی هر برنده بر بوی تفنک و بر چیفت قبور
طبا نجه سی ویر پالوش که ایکی ییزی کسکن قلیچ بونیده لکن
طوغری و صوری بر آلتدر بونلردن غیری هر برنده بر بالته
موجود در که مترس و خندق و سیت ایچون اغایچ و چالی
و چرپی کسرلر بونلر پیادکان و سوارینک خدمت لری نیلورلر
و تعلم و مشق ایدرلر و چته لره و سائر اقتضا ایلدن محالره کوندورلر
اوچنجی صنف سوار عسکر در که علی الاطلاق قواله ریا
نسیمه ایدرلر و بونلرک نفراتنه رایتار و قوراشی نسیمه ایدرلر
و تیموردن جبه کیرلر و دایما بار کیر اوزن جبه که قیام ایدرلر و بونلرک
سلاح و بساطی بر رقره بنادر که بوی تفنکندن عبارتدر

ولكن صولتسك تفنكندن بر مقدار قصه در انكچون
 قره سينر دخی نسيمه اولنورلرور چيفت پشتو و بر يالوشلری
 وارد بونلرك قوتی بار کیری توانا و کند ولی کوچلی وقوتلی
 اولمقدن عبارتند و اکثر یابونلرك جنکی تفنك ايله در کاهجه
 خصمه قریب اولدقده يالوشلرین دخی استعمال ایدرلر پس
 ملوک نصاری تک حرب و ضربه متعلق جنك اموری بالجمله
 اشبوا و چ صنف عسکرک عمليله اولور و کرک جنك و کرک
 مترس و لغ قازمق و طایفه یا عمق و کرک ائله لازم اولان
 چبوق و چالی و سمیت الحاصل جنك و جنکه دائر خدمت
 هر نه کونه اولور سه اولسون جمله سنی اصناف ثلاثه
 عسکر علی السویه کور ملودر و کونه خدمتدن عسکریدن
 بر فردا سئنا و نماز اول اجلدن عسکر تحریر ایلد کورنه
 نفرات مقوله سنی اکثر یا اهالی قری دن جمع و تحریر
 ایدرلر زیر ابلا داهلی هر پرده تن پرور و راحت پرست اولوب
 قری خلقي ایسه رنج پرلی و ارغاد لکی حین صبا و تدن اعتیاد
 اتمکله تعب و مشقنه زیاده تحمل ایدرلر صورت ترتیب
 لشکر نصاری ملوک نصاری لشکرلر نه اورته و بلوک
 و یا جماعتدن عبارت اولان رکند نفرات تک اگر چه عددی
 اطراد اوزن اولوب بررکمند بشوز و بیك و ابکی بیك

و زیاده

زیاده نفر دن دخی ترتیب اولنور لکن سهولت ایچون حسن
 نظام اوزن رکند نفراتی قومیا نیار نه یعنی اوطه لره توزیع
 و تقسیم اولنوب پیاده رکندی قومیا نیار نه یعنی اوطه لرنه
 یوز آدم بولمق و سوار بیک عن اقل سکسین آدم بولمق شرطدر
 و ضابطانک کتر تیله متانت و یریلوب رکند لری هر نه مقدار
 آدمدن مرکب اولور سه اولسون هر حال اول رکند
 خلقنک عن اقل ربعی مقداری علی مراتبهم اعلی و ادنا
 ضابطانک عبارت اولمق قانونلر نه شرطدر مثلاً
 پیاده یعنی صولتسک رکندی ابکی بیك آدمدن مرکب
 اولسه عن اقل بشوز ضابطه محتاجدر سائر عسکر لری
 اصنافنده دخی قاعد لری بودر احوال رجال عسکر قرق
 الی بیك عسکره سر عسکر تعیین اولنوب اول سر عسکرک
 معیننه صاحب رأی و تدبیر ارباب استشار دن یکرمی او تو
 مقداری رجال دخی ضم اولنور که سر عسکرک حرکتی بالجمله
 بوز جالک مشورتلر یله و اتفاق آرالریله اولغه محتاجدر
 و بوز جالک هر بر بیك بو یئنه بر خدمت باری تحمیل اولنور
 قانون استرازا و یار ولا استرازا مطلق لسانلر نه بیکلمکه
 دیر لر بمحله قری اولدن عبارتند و یار ولا دید کیری بوضع
 قریب و امور مهم سفر یه و الزم لوازم حریبه دن عد و شمار

ایلد کیری بر امر واجب الایمان در پس لشکر نصاری
 مسیره عزیمت ایلد کیری کوندن قراول و یار و لا قاعده لینه
 غایت اهتمام ایله مراعات ایدر لر و حرکت ایلد کیری کوندن و
 محملدن ابتداء لره هر قوناقله و هر کونده رجال عسکر سر
 عسکر ک یا نه جمع اولوب دیوان قوریاوب و جمله دن اول
 کیجه نك و کوندن یزك قراوللری امرینی کور و ب طرف
 طرف قول قول قراوللر سال و اوزر لینه معتبر و معتد
 ضابطه تعیین اولنور قراول امری صورتیه افرای اولند قل
 زید و عمر و و بکر مثالو بر لفظ مهمل تخصیص اولنوب اول
 لفظ بی معنا یار و لا نسیمیه اولنور و رجال و عسکر دن پیاده
 و سوار رکندار ك هر برندن بر معتد ضابطه یار و لا نك
 اخذ و تبلیغنه متعین اولمغله جمله دیوانه موجود بولنوب
 حلقه مثالو دائره اولوب یار و لا لفظنك صد و و و و دینه
 منتظر استاده طور درو سر عسکر یار و لا وضع و تخصیص
 ایلد و کی کله بی رجالدن مقرینه و اول دخی قرینه کذا
 فکند ائره خلقی بری بر لرنك قولاغنه فصلد ایوب بیلر نه
 معهود اولد قل رکندك یوامره ما مور ضابطه لر رکندار نه
 واروب رکند قولو نالارینه مخفی خبر و بر لر و انلر دخی
 او طه لرندن قراوله ما مور و مهبیا اولانلره یار و لا لفظنی

مخفی

مخفی ایدر لر فعلی هذا اول لفظ معهود مثلا زید اول کیجه نك
 یار و لا سی اولوب قراولدن بولنان نو بختی اوزرینه بر کسنه
 ظهور ایلدوب کلسه در حال کسك دیو خطاب ایدر و در عقب
 یار و لا ندر دیو سوال ایدر یار و لا دن بی خبر اولمغله مخاطب
 میزجه جوبله قادر اولمیب تردد ایلد و کی کی بیکانه دن ایو کی
 معلوم اولوب نو بختی انی اخذه و یا اهلا که سرعت ایدر
 و قفا سنده اولان قر اوله خبر ایدر و اول دخی قفا سنده اولانه
 کذا فکند اقر اول کومهری بر ر اوق اتنی مسافه ده و دخی
 صقجه دینوب بر قولی بکونه وقعه ظهور ایلسه بو خبر
 فی الحال اوردولرینه و سر عسکر و رجاله و اصل اولور و دشمن
 قریب اولد قل یار و لا یه بر تقریب ایله وقت و احوال لرینی
 تجسس فر صند بلمسون دیو کاه اولور که کیجه ده ایکی دفعه
 یار و لا لفظنی تبدیل ایدر لر و قراوللرینی محل و مقامك
 اقتضا سنه کون ترتیب ایلدوب اوردولندن هر چانه
 قاج ساعت مسافه یه و ارنجه ترتیب ایدر لر و قراوللری
 به قلعه معتمد و معتبر رجال متعین اولوب پی در پی طالارینی
 مفتیش و تجسس ایدر لر قواعد و شروطه مغایر ادنی
 تفصیرات و مسامحه مشاهد ایلد کلرنده قراولی بلا امان
 قتل ایدر لر قانون صفر لشکر نصاری چون ملوک نصاری

عسکر لری سفرده و حضرده گاه فنون حریبه تعالی و تعلیم
 و گاه ضابطه لری قبولانده لیل و نهار شدت اوزن نوبت
 مکمل مکمل و گاه امور جنگه دائر خدمت لریه دائما اشغال اولنوب
 سفرده لازم کلان خدمت لریه خالیه ده فراموش اولنما مق
 ایچون علی التوالی والدوام قوانین حریبه و مراسم سفریه
 اجراسی بلاد و قلاع یا زلا و قشلاق و سائر بولندقلری
 محالزده درکاردر پس سفر لری متعین اولدوغی کی بر محله
 تجمع ایدوب اول امرده عسکر لری نی کمال دقت و اهتمام ایله
 یوقله ایدر لر و همان اول محلدن مقدمه جیش و دمدار
 جیش تعیین و افراز اولنوب قراول لر قانونلرینه زیاده دقت
 و اهتمام ایدر لر و هنوز کند و دار و دیار لرنده امنیت ایکن
 یوامر واجب الا تمای ترک اتمیوب مداومت ایدر لر حرکت
 ایلد کارنده سپهر و مشیبلرنده نظامی حفظ ایدر لر قوناقلرنده
 کذلک اهتمام ایدوب اوردولرینه عرابه اردن طابورچکر لر
 بر قلع قوقیوب اول قبولی بکار لر و اوردولرینه بیکانه
 قومیوب مظنه و شبهه ایتد کیری کسنه لری کر میت ایله
 تفتیش و محسوس ایدر لر و بوجه اهتمام خصمک بر طریقه
 کند و اردن دل و یا خبر المامق ایچوندر خصمه تقرب
 ایلد کندنه عرابه دن طابور یله اکتفا اتمیوب خندق ایله

قوناق

قوناق بقوناق اوردولرینه استحکام و پر لر و قوناقل و جنگه
 چرخ فلک دخی استعمال ایدر لر دشمنه دل ویرمکدن
 هر حاله احتراز و دشمندن دل المغه غایت اهتمام ایدوب
 یوخصه بصد بیل اموال ایدر لر صورت حرب و قتال
 نصاری ملوک نصاری عسکر لری بری بر لریه و یا غیر خصمک
 عسکر یله مقابل اولوب جنگلرنده حفظ و مراعات ایلد کیری
 قاعده لری بودر که ذکر اولنور مثلا اون ایکی بیک
 مقداری لشکر یدر پنج افرنجینه اول مقدار عسکر یله جنگه
 دور شد قیلرنده اول اول عسکرک نصفی یعنی الی بیک
 کومه دن سچلوب آلا ی اول اولور لر و خصمه قارشو عزیمت
 ایدر لر لکن کومه کومه اولوب کتمز لریکه قواعد هندسیه اوزن
 طرح اولنش خطوط مستقیمه اوزن کال تناسب و مساواته
 مراعات ایدوب کویا جماعت مسلمینک نمازده واقع
 هیئت مرغوبه لریه تقلید و اهتمام برله نظام اوزن صف
 صف اولور لر سر عسکر اورتده قرار ایدوب صاغ قوله
 وصول قوله رجالدن مد بر تعیین اولنور وینه اوچر دوردر
 رکند اوزینه رجالدن بر مد برو مباشر تعیین اولنور بوجه
 اوزن آلا ی اولدن عبارت اولان الی بیک ادم قارشولرنده
 اولان خصمک حرکتنه کون اقتضاسی اوزن اوچ و یادورت

لاشی اولور لروبالد فعات تجربه اولمشدرکه غالب اولان
طرف غالبیتنه مغرور انظامنی بوزوب طرف مغلوب ایسه
نظام اوزره بولمغله دونوب مغلوب ایکن غالب مطابق اولمشدر
وجنک میدانی کیمه قالسه غالب عد اولنوب غنیمت عد
ایدر لرو جمله دن ملل کفارک عساکر عثمانیه نکه جمله و هجومی
منع ایچون تدارک ایلد کاری نظم ماری فهم اولنور
مع هذاینه طریق آخر ایله آلا یلرینه دخول و وصوله فنون
حریه مهره سی جواز کوستروب دیر لکه دولت علیه
عثمانیه قوت قاهره صاحبی اولوب انجم شمار عسکر تدارکنه
قادردرجا نردرکه دشمنک نظاملو عسکرینه قارشو نظاملو
عسکر تدارک ایلدوب مجرد جمله و هجوم ایچون دیگر بر بلوک
عسکر تدارک ایلد کک نظاملو عسکر نظاملو عسکری
مشغول قلد قلد دیگر عسکر جمله و هجوم ایلدوب طریق
آخرد سہولت برله کفارا آلا یلرینه داخل و واصل اولور
وا کرچه نظام عسکر نیچه نیچه شروط و قیودی مشتمل بو
مستقل علمه افراغ اولمش ولکن مبداء فساد بو محلد مشہود
و طریق ظفر و غلبه بو نظام و ترتیب خدعه سی علمه
منوط و تدارکنه مر بوط کورنگله بو محلد بو مقداری تسوید
ایله اکتفا اولندی ینہ ملوک و ملل نصارانک امور عالم

برله آشناری اشناء مکالمه لرنه علی طریق الباحتہ
و المناقشہ دیر لکه عجباً دولت علیه عثمانیه جانبندن وارد
جمله و هجومی دفع ایچون ملوک نصارانک تدارک ایلد کاری
حیل خریه لری نذبح و ملا خطه اولنوب ترتیب و نظام
عدویه مقابل و محاذی ترتیب و نظامیله عسکر تجہیز و تنظیم
قلسہ لرا اولورمی و بوا مره بروقتی رغبت و طرف دولتدن
مباشرت حیز تصور میدردیو ایراد ایلد کاردن بعضیملری
هناد اوزن مجبول اولملریله عدم امکان اولدوغند اصرار
بعضیملر حکم مشرب اولوب جواز و امکانہ ذاہب اولوب
دیر لکه دولت علیه عثمانیه نکه انجم شمار خلقی اولوب
تجہیز عسکره دائر بالجملة اوازم مساعد ایکن نصاری
عسکرینه نظام و ترتیب مقابل و محاذی بلکه اندن زیاده
مشید الارکان و مؤکد البنیان نظام اوزن سکسن بیک
عسکر همان برسنه ایچند مجد داتدارک ایدر و یا سلاطین
سالفہ نکه عسکره دائر قانونلری نذبح ایلدوب احیا ایدر
وقت و زمانہ گون قصور و انیسہ تکمیل ایدر یوندن قطع
نظر طالا هر وقت و اند موجود بشمار عسکر دن سوار
و پیادگان اورته و یاو کاردن نصارانک خدعه حریه سی
اولان نظام و ترتیب مقابل و محاذی نظام و ترتیب جدید

ایله مرتب قلمق یعنی نصاری عسکرینه مقابل اورته ویاوکار
تفرات و ضابطانی عددده مساوی و تفنگارینی دخی
مساوی قلوب لباسلری دخی تنويع اولمق همان اویچ
دورت آی مدتته محتاج دردی ریزه ضمیری اینسه سلاطین
سالفه عثمانیه احوال اعدادن غافل اولیوب ضبط ممالك
ایچون وضع قوانین لازم کلوب کذلک قواعد حکمت
وشرعه مطابقت و عقل و فراست ایله دشمنه غلبه ده
سهولت ایچون وضع ایلدگری قانون حرب و اوجاقلری
افراغ ایلدگری عیودت و طور و طرز لری ملوک نصارانک
نظام جدید دیدگری واعتماد کلی برله استناد ایلدگری
قوانین حربیه ریشه قات قات غالب اولوب خضرده
و سفزده اہمال و نکاسل اولمیب کرکی کبی حفظ
و مراعات اہتمام اولنسه لشکر نصاری عساکر اسلامک
بوکونه شرع و قانون اوزن حرکتته طاقیت کتورن مردی دیو
افرا ایلدزلر و یوندن غیری دولت علمه عثمانیه نک جود
و کریمی و باوجود عسکر طوایفه معتاد انعام و بخشیشی
و ہر عالم طیب و نوازش خاطر عسکر یلہ اہتمامی معمون
آفاق مشہرت و التسمیہ عالمک تواتر بلوب مجروح و علیله
و پیر عاجزہ بروجه تفاعد کفایت مقداری معاش

تعیین

تعیین اولمق خاصہ دولت علیہ اید اتصالد رکه دول
سارہ دہ مثلی سبقت ایتہ مش و حلا ملل نصارادہ یوکا
مشابہ بروضع ظہور ایتمش در بوجہ مسامع عالمیانده
مقرط و تغلہ ممالک نصارادن از زمان حلولند مراد اولند و غی
مقدار مرتب عسکر و بوخده خربہ نصارادہ مہار
کسنہ لجر و احضار اولمق همان بر صاحب تدبیرک ادنی
ہمتنہ موقوف در لری فی الواقع اشاء سفردہ جاسوسلر
توسطیلہ نصاری عسکرینک کوشلرینہ القا و لنسہ کہ خدمت
پادشاهی یہ کز قبول اولنہ و کرک ضابطہ کرک تقریر
معتاد نصاری اوزن الہ کلدگری علوفہ قلیلہ نک طرف
دولتدن ابکی قاتی و پریلور و بعدا محاربه ایام خالیہ دہ دخی
قطع اولمیب محل مناسبک اسکان و فیما بینہم آیینلری
اجرا سنہ ممانعت اولنمازد یو بوکونه وعد لایلہ بچہ سین
بلکہ ضابطان و لشکر نصارانک اکثرین بوجانبہ صید و جری
اہلک امر سہلدر و بو طریق خدہ خربہ دین معدود
بو طریق مدوحد رحا ل بوکد ملوک نصارانک با جملہ
عسکر لری اچہ ایلہ طومتہ یو للو عسکر اولغلہ قاعدہ
مستحسنہ دولت علیہ اوزن دائم و ثابت اولور اسامیلری
اولیوب فرصت بولد چہ قاجوب التفات کوردگری

دولت را که خدمت را به کید در مثال دولت علیه ابد قیام
 قلیو نر ظهور نندن اول اق دکر سوا حلقه متمکن کفایت کار
 قلیو نر مالک اولوب شر دمه خاسریک تسلطندن
 نه مرتبه ده زحمتلو و جمعیتلری منع و مضرتلری دفع ابلک
 امر نده نه کونه سعی و اهتماملر بدل اولنش معلوم ومتواتر در
 قباله الحمد تدبیر اصابت پذیر مقام نیل کفار سفینه لرینه
 و قلیو نرینه مقابل و محاذی سفیندلر و قلیو نر یا لوب
 از مدت ایچنده دست تسلطلری دفع و رفع اولدوغندن
 غیر بی بغایت الله تعالی امر دو نما حفظ الله عن القضا یا
 جمله یه غالب استعدادینه و روی دریاده عذیم المثل کماله
 ایرشدی ما مولد رکه دریا امری نظام پذیر اولدوغی کبی
 قره ده دخی عسکرک ترتیب و نظامنه ادنی اهتمام قلوب
 دشمن حیل کازک فنون حریبه ده تشبث قیلدوغی ترتیب
 عسکر و جنگ نظامی خدمه سی نفع و ملاحظه قلوب
 اکام مقابل و محاذی ترتیب و نظامه رعیت و با خصوص قوانین
 حریبه عساکر احیا و مراعات و بوا مر جلیله جد و اهتمام
 اولنسه زمان قلیل کماله ایریشوب با خصوص که عسکر
 جنگجوی عثمانیانک کمال مرتبه ده ظاهر و نمایان اولان
 استعدادلری مقتضای نسخه یوفن غریبه جمله یه تفوق و تصدیر

ایلملری

ایلملری سربید میهدر زیر بالذات و بالطبع نظامه قابلیت
 واستعداد عسکر اسلامه جمله یه غالب و بازوی مکن
 و قدرت من کل الوجوه مساعد و حسن نظام و انتظام کمال
 انقیاد و امتثال قاید بر معنادن عبارت اولغله شرعاً و قانوناً
 اطاعت و انقیاد دخی علم حال اهل اسلام و فریضه ذمت
 اهل ایماندر مثال با جمله ملل انصاری ایچنده مسقو
 کفره سی بر ذلیل و رزبل و اعتباردن قالمش بر طائفه
 حقارت آیین و خوش صفت اولوب هیچ بردشمن اتخاذ
 اینمکه زهره ای و بر عسکر ابله مقاومت قدرتلری متصور
 دکل ایکن ملل سائر منک دست تعدیسی خوفندن همان
 اقطار ارضدن بر جانب و شدید البر دو دائم الشتافرانلق
 مملکتلره چکیلوب صید و شکار طریقیه معاشه قناعت
 اتمشلا ایکن بکرمی و یا او توز سنه بوندن اقدام ایچلرنده
 بر عاقل و داناچار نامنده ملکری ظهور و طوایف سائر منک
 احوال لرین و ترتیب و تنظیم عسکره و سیاست ناسه دائر
 قواعد و قانونلری تقیتش و تفحص قلوب فنون حریبه
 اسبابنه راغب و بوعلمه ماهر ارباب هنری دیار آخردن صید
 و جرایدوب لیرک رای و تدبیر و اعانتلری ابله عسکرینی
 ترتیب و نظامنه مباحث اولور و آزدند کند و عسکر نده

وزرا و امر او میسران اولند دخی طالب بلکه قیو خلقا برنی
دخی نظام ایله منتظم قلمقه دقیقه فوت ایتمزاردی و نیجه
احباب خیرات اثار جمیله وضع و ایداعه رغبت ایدوب
وقف مراد ایلدکاری نقود و اشیا بی بو طریقہ صرف
و عسکرینک اورتہ و باوکارینہ شرط ایتمکله تقویه و یرمکه
طالب و راغب اولوراردی و فی نفس الامر اتفاق عقلای
عالم بویله درکہ دولت علیہ تک خلقی بالذات و بالطبع نظام
قبولی استعدادندہ جمله یه غالب اولوب اکر فنون حریبه
نظامیله مفضل و اجر اسنہ دقت و اہتمامہ ہمت اولنسه
اعدادن بر فردک بود دولت علیہ اید استمراریله مقب و ممتہ
اقتداری قلیوب بلکه قبل الحرکہ نیچہ قلاع و بلادک
مفتاحلرینی بالطوع و الرضاء بارکاد پادشاهی یه

کے وروب تسمائی مصباح

کوراردی

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

تم التسويد والطبع بعون الملك الوهاب على يد الحقير ابراهيم
من متفرق كان دركاه عالي المأذون بعمل الطبع
يدار الطباعة العامرة في البلدة الطيبة
قسطنطينية في واسط شعبان المعظم لسنه
اربع واربعين ومائة والف

صادق
لوكن